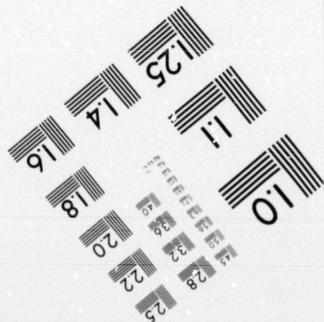
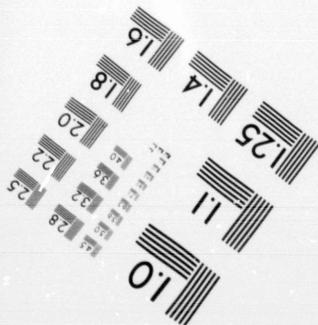
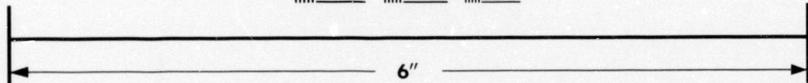
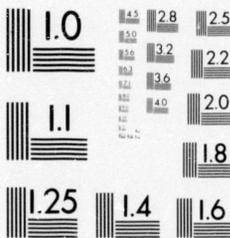

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

Can

**CIHM/ICMH
Microfiche
Series.**

**CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.**

Canadian Institute for Historical Microreproductions

Institut canadien de microreproductions historiques

1980

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

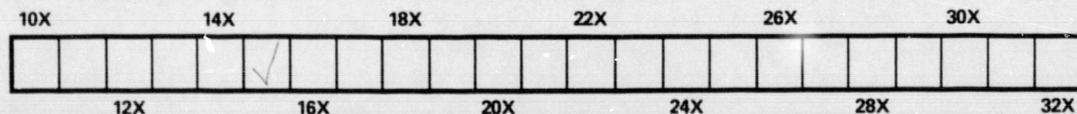
The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- Coloured covers/
Couverture de couleur
- Covers damaged/
Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing/
Le titre de couverture manque
- Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material/
Relié avec d'autres documents
- Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin/
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distortion le long de la marge intérieure
- Blank leaves added during restoration may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées.
- Additional comments:/
Commentaires supplémentaires:

- Coloured pages/
Pages de couleur
- Pages damaged/
Pages endommagées
- Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
- Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
- Pages detached/
Pages détachées
- Showthrough/
Transparence
- Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
- Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
- Only edition available/
Seule édition disponible
- Pages wholly or partially obscured by errata slips, tissues, etc., have been refilmed to ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure, etc., ont été filmées à nouveau de façon à obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

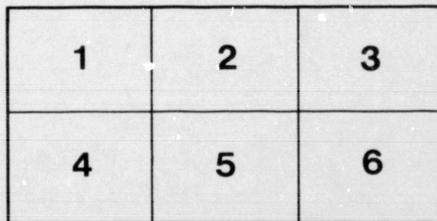
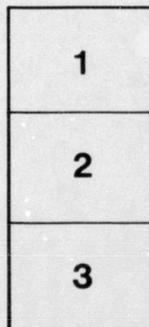
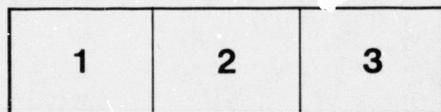
Anglican Church of Canada
Synod Archives

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol $\rightarrow$ (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Anglican Church of Canada
Synod Archives

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole $\rightarrow$ signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

ire
détails
es du
modifier
er une
filmage

ées

ire

y errata
ed to

int
ne pelure,
açon à

32X

Be
157

TI

THE

TI

00

MEYO ACHIMOOWIN
S T. M A R K.

THE GOSPEL

ACCORDING TO

S T. M A R K;

TRANSLATED INTO THE LANGUAGE OF THE
CREE INDIANS,
OF THE DIOCESE OF RUPERT'S LAND,
NORTH-WEST AMERICA,

BY

THE VENERABLE JAMES HUNTER, M.A.,
LATE ARCHDEACON OF CUMBERLAND, RUPERT'S LAND.

LONDON:

PRINTED FOR

THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY.

—
1876.

A KEY TO THE ORTHOGRAPHY.

VOWEL SOUNDS.

<i>ā</i>	sounded as <i>a</i>	in	hate.
<i>a</i>	.....	<i>a</i>	... far.
<i>e</i>	.....	<i>e</i>	... me.
<i>i</i>	.....	<i>i</i>	... pin.
<i>i</i>	.....	<i>i</i>	... thine (when final).
<i>oo</i>	.....	<i>oo</i>	... moon, move.
<i>u</i>	.....	<i>u</i>	... but, tub.
<i>ew</i>	.....	<i>u</i>	... pure.
<i>ow</i>	.....	<i>ow</i>	... now.

CONSONANTS.

<i>g</i>	sounded as <i>g</i>	in	get.
<i>h</i>	.....	<i>h</i>	... hard, hat.
<i>k</i>	.....	<i>k</i>	... keg.
<i>m</i>	.....	<i>m</i>	... me.
<i>n</i>	.....	<i>n</i>	... net.
<i>p</i>	.....	<i>p</i>	... put.
<i>s</i>	.....	<i>s</i>	... sin.
<i>t</i>	.....	<i>t</i>	... time.
<i>w</i>	.....	<i>w</i>	... was.
<i>y</i>	.....	<i>y</i>	... your.
<i>y</i>	.....	<i>y</i>	... my (when final).
<i>ch</i>	.....	<i>ch</i>	... much, chicken.
<i>kw</i>	.....	<i>kw</i>	... awkward.
<i>st</i>	.....	<i>st</i>	... stick.
<i>pw</i>	.....	<i>pw</i>	... upward.

OO MEYO ACHIMOOWIN

ST. MARK.

PISKÉTUSSINÁHIKUN I.

Ā MACHEPUYEYIK oo meyo achimoowin Jesus Christ, oo' Koosisa Muneto;

2 Ka isse itussináhikatak kiskewāhikāwinik, Matika, net isitissāwaw net isitissāwakun kitta nekanoótask, kā kwyachétat ke māskunow ke nekanimik.

3 Ā tāpwāt pāuk pukwutuskeék, omisse, Kwyachétawák oo māskunow ka Tipāyéchekāt, kwiuskwumoótawák itta kā pimoótāt.

4 John ké seekahátakāo pukwutuskeék, mena ké wétum unima seekahátakawin mé-tatumoowinik isse itta kitta ké óche humak-ooowisseék muchétewina.

5 Mena ké natik missewā uskeék Judea óche, mena weyawaw Jerusalemik óche, ākose kákeyow ké seekahátakwuk sepeék Jordanik, ā wétúkik oo muchétewinewawa.

6 Mena John ké weyátum pisiskewe pee-wuya, mena pákākino pukwátáhoon ké puk-

wátáhoō ākose locusta mena amo oséhekun-eyew ké mechew ;

7 Ākose kukāskimewāo, omisse ā itwāt, Ne pā uskwak pāuk owusimā ā soókatissit ispeéch neya, oo muskisināapeä numma wawach ne tāpukāyétakoosewan kitta nowukeewuk ākose kitta apāhumwuk.

8 Neya atoweya nippe ke ké óche seekahát-atinawaw : maka weya ke ga seekahátakoowaw ka Kunatisseyit Áchákwa óche.

9 ¶ Ākose ké ékin mākwach āwukwunee kesikawa, Jesus pā itoótāo Nazarethík Galileeík óche, ākose Johna ké seekahátak Jordaník.

10 Ākose kwiuskoonak ā utte kupat nippeék óche, wapútum kéche kesikwa ā paskétāpuyeyikee, ākose Áchákwa tapiskooch oomémeew ā nasetotakooyit :

11 Ākose pātum ayumewin kéche kesikoók óche, omisse ā itwāmukuneyik, Keya ayewak ka sakehitan ne' Koosis, metoone ka náheyow-āheyun.

12 ¶ Ākose sāmak áchákwa pukwutuskeék issewinik.

13 Ākose ākota pukwutuskeék ké ayaw nāometunow kesikawa, ā kootāyimikoot Muche Áchákwa ; mena ké wechāwāo ka ákwatisseyit pisiskewa ; ākose kéche utooskāyakuna oóchees-tumak.

14 ¶ Ispe maka John ká áyeét kipáhoo-toowiník, Jesus pā itoótāo Galileeík, ā wétúk meyo achimoowin Muneto oot otānowiník óche,

15 Mena omisse itwāo, Assi tipepuyew, mena Muneto oot otānowewin kissewak ayayew: nukutumook ke muchétewinewawa, ākose tapwātumook meyo achimoowin.

16 ¶ Mākwach maka ā pimoótāt sisooch wenepākoók Galileeik, wapumāo Simona mena Andrewa oo' chewameyewa ā pukitāwayit wenepākoók: weya ā oopukitāwaweyit.

17 Ākose Jesus omisse itāo, Pā pimitissáhook, ākose ke ga issehitanawaw kitta noochekinoosáwatakok ayiseyineuwuk.

18 Ākose sāmak nukutāwuk oot ayupewawa, ākose ā pimitissáwatchik.

19 Ākose nowuch wáyowees ká itoótāt, wapumāo Jamesa Zebedeewa oo' koosiseyewa, ussitche Johna oo' chewameyewa, ā ayayit peéche mistiko chemaník ā meesáyupāyit.

20 Ākose sāmak nutoomāo: ākose nukutāwuk oo' tawewawa Zebedeewa peéche mistiko chemaník ussitche utooskāyakuna, ākose pimitissāwāwuk.

21 Ākose itoótāwuk Capernaumík isse; akose sāmak ā ayumehāwe kesikayik peétokwāo peéche ayumehāwekumikoók, mena kiskinóhumakāo.

22 Ākose mamuskatumwāwuk oo kukāskimawusoowineyew: chikāma kiskinóhumowāo tapiskooch oweyuk ā ayat tipāyéhekāwin, mena numoweya tapiskooch oomussināhikāwuk.

23 ¶ Ākose ākota oot ayáty pāuk napāo

peéche oot ayumehāwekumikoowák ā keke-
skakoot áka ā pákisseyit áchákwa; mena tãp-
wão,

24 Omissé isse, Āka totowinan; tanse keya
kā itaputchehiták, keya Jesus Nazarethík óche?
ke na pãche nissewunachehinan? Ke kiskā-
yimitin owāna keya, oo Kunatisseema Mun-
eto.

25 Ākose Jesus kitootão, omissé itwão, ...
kíto, mena pãche wuyowee w'eyowík óche.

26 Ākose ispe āka ka pákissit áchák ká peek-
opitat, mena mistahā ká tãpwãt, pãche wuyow-
eew.

27 Ākose kákeyow mamuskatumwuk, mena
omissé kákukwáchétowuk, Káko kákwi oma?
káko ooske kukáskimawusoowin oma? chikāma
tipāyéchekáwin óche itussoowatão ápo āka
ka pákisseyit áchákwa, mena nunahétak.

28 Ākose sãmak ākota achimaw missewã
waska Galileeík.

29 ¶ Ākose ākota óche, ká wuyoweetchik
ayumehāwekumikoók óche, peétokwãwuk oo
waskahikuneyeék Simona mena Andrewa, us-
sitche James mena John.

30 Maka Simon w'ewa oo' kaweyewa pimis-
sineyewa ā kisisoowe itaspināyit, ākose utte
wétumowãwuk.

31 Ākose pãche sukecheéchānão, mena
oópinão; ākose sãmak kisisoowe itaspināwin
nukutik, ākose pumeestowão.

32 ¶ Ākose ā ootakoosik, ispe pesim pákis-

simoot, pātoowāwuk kákeyow ā ákooseyit, mena unehee ā peéteskakooyit muche áchákwa.

33 Ákose kákeyow ayiseyinewuk otānowik óche mawutchehitoowuk mamowe iskwát-āmík.

34 Ákose ké kekāhāo méchāt ā ákooseyit nunatoók ā itaspināyit, mena ké wuyowee-tissāwāo méchāt muche áchákwa; mena numma wawach ké eyinumowāo muche áchákwa kitta ayumeyit, chikāma ā kiskāyimikoot.

35 ¶ Ákose ā kakesāpayayik, ā wuniskat kinwās ā moyā kesikayik, wuyoweew, mena itoótāo itta ā nisikuto ayayik, ákose ákota ayumehaw.

36 Ákose Simon ussitche unehee ka ké wechāwikoot pimitissāwāwuk.

37 Ákose ispe ká miskowatchik, omisse itāwuk, Kákeyow ayiseyinewuk ke nutoonak-wuk.

38 Ákose omisse itāo, Máte natútan kotuka otānowa, ákota mena kitta kukāskimawusoo-yan: chikāma āwuko óche ka ké pā itoót-āyan.

39 Ákose ké kukāskimawusoo oot ayumehāwekumikooyeék missewā Galileeík, mena ké wuyowee-tissāwāo muche áchákwa.

40 ¶ Ákose pāche natik oopekopuyewa, ā pukoosāyimikoot, mena ā ochéchékwunuppee-stakoot, mena omisse ā itikoot, Keespin ket itā-yétān, ke ga ké pákehin.

41 Ákose Jesus, ā moosétat kitimakenakā-

win, sooweniskāyew, mena samināo, ākose omisse itāo, Net itāyētān; pākisse maka.

42 Ākose kwiuskoonak ká peekiskwāt, sāmak peekopuyewin nukutik, mena ké pākissow.

43 Ākose metoone ayeechimāo, mena sāmak sipwātissāwāo;

44 Mena omisse itāo, Māakwam ākaweya nantow issé oweyuk: maka sipwātā, wapúté k'eyow ayumehāwekemaw, mena māke ke pākchikoowin óche unehee kākwia Moses ka ké itussoowāt, kitta ké kiskāyétúkik.

45 Maka wuyoweew, mena mache wétum mistahā, mena tuswākatotum āwukwāyew, peyis eyekoók āka wawach Jesus ā ké moosisā peétokwāt kéche waskahikuník, maka ākut ké ayaw itta ā nisikuto ayayik: ākose pāche natāwuk missewā ittā óche.

PISKÉTUSSINÁHIKUN II.

ĀKOSE ateét kesikawa ká ma yawepuyeyikee, itoótāo mena Capernaumík; ākose wétumwan ā ayat peéche ākota waskahikuník.

2 Ākose sāmak méchāt mawutchehitoowuk mamowe, peyis eyekoók āka wawach ā towak kitta peétokwātchik, numma wawach āpo waska iskwātāmík: ākose wétumowāo ayumewin.

3 ¶ Ākose pā natāwuk, ā pāsewātchik pāuk ā nunumaspināyit, nāo ā pimoótahatchik.

4 Ākose āka kissewak ā ké natatchik ā isse seétiskumatooweét, otinumwuk upúkwana itta

ā ayayit: ākose ispe kā towinúkik, pukitinumwuk nipāwin itta oonunumaspināwa ka pimisineyit.

5 Ispe Jesus weäpútumwat oo tapwátum-oowineyew, omisse itāo oonunumaspināwa, Ne' Koosā, ke muchétewina ket usānumakowin.

6 Maka ākota oot uppétawaw ateét oomusināhikāwuk, mena ā mamitoonāyétúkik oo' tāewák,

7 Tanākā owa napāo wāche pastamoot? owāna kā ké usānúk muchétewina piko Muneto?

8 Ākose sāmak Jesus kāskāyétúk oot áchák-oók ā mamitoonāyétumeyit, omisse itāo, Tanākā wāche mamitocnāyétumāk ohoo kākwia ke' tāewák?

9 Tanunima nowutch weyátúk kitta iteét oonunumaspināo, Ke muchétewina ket usānumakowin; ápo kitta itwák, Wuniska, mena otina ke nipāwin, ākose pimoótā?

10 Maka kitta ké kiskāyétumāk napāo oo' Koosisan ā ayat soókatissewin uskeék kitta usānumakāt muchétewina, (omisse itāo oonunumaspināwa,)

11 Omisse k'ititin, Wuniska, mena otina ke nipāwin, ākose itoótā k'ekeék isse.

12 Ākose sāmak wuniskaw, otinum nipāwin, mena wuyoweew ā wapumikoot kákeyow; peyis kákeyow ā mamuskatumeyit, mena muméchimāwuk Munetoowa, omisse ā itwāchik, Numma wékach omisse isse ne ké isse wapútānan.

13 ¶ Ākose mena itoótāo sisooch wenepāk-
oók; ākose kákeyow ookistukāwe āyiseyinewa
natik, ākose kiskinóhumowāo.

14 Ākose ā utte pimoótāt ākota, wapumāo
Levia Alpheusa oo' koosiseyewa ā uppeyit itta
ka otinimeét sooneyawa, ākose omisse itāo,
Pimitissáhoon. Ākose pussikoo mena pimitissá-
wāo.

15 ¶ Ākose utte ékin, mākwach Jesus ā
uppit ā mechesoot oo waskahikuneyeék, mé-
chātpublicanuk ussitché oomuchatissewuk weet-
uppmāwuk Jesusa ussitché oo kiskinóhumowa-
kuneyewa: weya ā méchātitchik, mena ā pimit-
issáwatchik.

16 Ākose ispe oomussináhikāwuk ussitché
Phariseewuk weāpumatchik ā weche meche-
soomayit publicana mena oomuchatissewa,
omisse itāwuk oo kiskinóhumowakuneyewa,
Tanse oma wáche weche mechesoomat mena
miníkwāmat publicana mena oomuchatissewa?

17 Ispe Jesus peátúk, omisse itāo, Unekee
ka meyo ayatchik numoweya nutowāyimā-
wuk nutoókoonuya, piko unekee ka ákoo-
sitchik: Numoweya n'óche pā itoótān kitta
nutoomuk kwiusk ootitatissew, maka oomuch-
atissewuk kitta nukutúkik oo muchétewine-
wawa.

18 ¶ Ākose oo kiskinóhumowakunewawa
John mena Phariseewuk oo wéke kowúkut-
āhoótawaw: ākose pā itoótāwuk mena omisse
itāwuk, Tanākā oo kiskinóhumowakunewawa

John mena Phariseewuk wáche kowúkutāhoo-
yit, maka keya ke kiskinóhumowakunuk numma
wawach kowúkutāhoowuk ?

19 Ākose Jesus omisse itāo, Oot owasimisa
che wekeétoowekumik kitta ké kowúkutāyewa,
ā āskwa wechāwikootchik oowekeétoowa ? ā
āskwa wechāwatchik oowekeétoowa, numoweya
kitta ké kowúkutātchik.

20 Maka kesikawa kitta ochécheputyewa,
ispe oowekeétoowa muskumeétwawe, ākose
āwukwunee kesikawa kē kowúkutāhootchik.

21 Numoweya mena oweyuk ukoostahum
ooske munetoākin kuyase weyáchekuník : owāka
unima ooske aye ka ké mesáhikakák otinumo-
mukun kuyase ayík óche, ākose itta ka peeko-
puyik owusimā missaw.

22 Mena numoweya oweyuk ustaw ooske
meenisapoë kuyase ussewutchekuník : owāka
weya ooske meenisapoë kitta nissewunachéta-
mukun ussewutchekuna, ākose ā seekepuyik
meenisapoë, mena ussewutchekuna kitta nisse-
wunatunwa : maka ooske meenisapoë kitta us-
tanewun ooske ussewutchekuník.

23 ¶ Ākose ké ékin, ā pimoótāt púkwāse-
kuniskák kistekaník ā ayumehākesikayik ; ākose
oo kiskinóhumowakuna, ā utte pimoótāyit, moos-
úkepitāyewa púkwasekuna.

24 Ākose Phariseewa omisse itik, Cheest,
tanākā wáche totúkik unima ā ayumehākesik-
ayik āka kitta ké tochedkatāpun ?

25 Ākose omisse itāo, Numma wékach na

k' óche ayumétanawaw tanse David ká totúk, ispe kweyeetumat, mena neyoótákutāt, weya, ussitche unehee ka ké wechāwikoot ?

26 Ka ké isse peétokwāt Munetoowekumikoók mākwach Abiathar ā kéche ayumehāwekemawit, mena ka ké moowat ooyustwakooowe ayúkonawa, āka oweyuk oo ga ké moowáty piko ayumehāwekemawa, mena ka ké meeyat unehee ka ké wechāwikoot ?

27 Ākose omisse itāo, Ayumehākesikaw ké oséchekatāo ayiseyinew óche, mena numoweya ayiseyinew ayumehākesikaw óche :

28 Āwuk' óche napāo oo' Koosisan Tīpāyétum mena ayumehākesikayew.

PISKÉTUSSINĀHIKUN III.

ĀKOSE mena peétokwāo ayumehāwekumikoók ; ākose ākota napāo oot ayáty ā nippoowecheé-chāt.

2 Ākose ussowapumāwuk, máte kā kekāhayit ā ayumehākesikayik ; kitta ké misimatchik.

3 Ākose omisse itāo unehee napāwa ka nippoowecheéchāyit, Nepowe tātawitch.

4 Ākose omisse itāo, Ooyussoowāwinik na itustāo kitta meyo totuméék ā ayumehākesikak, āpokittamuche éteék ? kitta pimachehewāk, āpokitta nippátakák ? Maka numoweya kitoowuk.

5 Ākose ká waska kunowapumat ā kissewasit, āka ā náāyétúk ā ispeéche muskowetāhāyit, omisse itāo napāwa, Sooweniskāye. Ākose

sooweniskāyew: ākose oo' cheéchee ké meen-wachétawan tapiskooch kotukeyew.

6 ¶ Ākose Phariseewuk sipwātāwuk, ākose sāmāk ooyussoowatāwuk ussitche Herodianuk tanse kitta ké isse nissewunachehatchik.

7 Maka Jesus sipwātāo ussitche oo kiskin-ōhumowakuna wenepākoók isse: ākose ookistukāwe ayiseyinewa Galileeík mena Judeaík óche pimitissáhook,

8 Mena Jerusalemík óche, mena Idumeaík óche, mena owusitā Jordaník; mena weyawa missewā Tyre mena Sidoník óche, ā osamāyutitchik, ispe peātúikik unehee kéche kākwia ká totumeyit, pā natāwuk.

9 Ākose ayumehāo oo kiskinōhumowakuna, upistche mistiko chemanis kitta kwyach ustāyik chikāma ā isse osamāyuteyit ayiseyinewa, āka kitta pisteskakoot.

10 Weya méchāt ā ké pimachehat; peyis eyekoók ā nānachepāhikoot ā wé saminikoot, túto ote ka ké ayayit itaspināwina.

11 Mena āka ka pākissitchik áchákuk, ispe weāpumatchik, oteétuppeestowāwuk, mena tapwāwuk, omisse ā itwāchik, Keya ke Munteoowe Koosisanewin.

12 Ākose metoone ayeechimāo āka kitta achimikoot.

13 ¶ Ākose koospamutchewāo wutcheék, ākose nutoomāo unehee piko ā itayéték: ākose pāche natik.

14 Ākose ooyukimāo metatút nesosap, kitta

wechāwikoot, mena kitta ké sipwātissáwat kitta
kukāskimewāyit,

15 Mena kitta ayayit soókatissewin kitta
kekātayit ákoosewina, mena kitta wuyowee-tissá-
wayit muhe áchákwá :

16 Ákose Simona uspenikatāo Peter ;

17 Mena James Zebedee oo' koosisa, mena
John James oo' chewama ; ákose Boanerges
isse uspenikatāo, áwukwane, Peyāsewe—koosis-
anuk ā itwák :

18 Mena Andrew, mena Philip, mena Bar-
tholomew, mena Matthew, mena Thomas,
mena James Alpheus oo' koosisa, mena Thad-
deus, mena Simon ka Canaanitewit,

19 Mena Judas Iscariot, ka ké utawakāyit
w'eyow : ákose peétokwāwuk waskahikuník.

20 ¶ Ákose mena mawutchehitooyewaookist-
ukāwe ayiseyinewa, eyekoók peyis numma
wawach ápo kitta ké moowatchik ayúkonawa.

21 Ákose ispe oo' totāma peátumeyit, sip-
wātāwuk ā wé nutowe oteétinatchik : weya ā
itwāchik, Wunétatookwā oo mitoonāyéchékun.

22 ¶ Ákose oomussināhikāwuk ka ké pā
itoótātchik Jerusalemík óche itwāwuk, Ayawāo
Beelzebuba, mena unehee ka tipāyimayit muhe
áchákwá ka óche wuyowee-tissáwat muhe
áchákwá.

23 Ákose nutoomāo, mena omisse itāo ā
uspahakāmoot, Tantā isse Muhe áchákwá kā ké
isse wuyowee-wāpinat Muhe áchákwá ?

24 Mena keespin otānowewin nunanische-

hitomukun, āwuko otānow numoweya kitta ké étukwun.

25 Mena keespin waskahikun nunanischehitomukun, āwuko waskahikun numoweya kitta ké étukwun.

26 Mena keespin Muche áchák pusikoosta-sootche, mena nunanischehitootche, numoweya kitta ké étaw, maka kitta poone ayaw.

27 Numoweya oweyuk kitta ké peétokwāo ā muskowitzseeyit napāwa, w'ekeyeék, kitta nissewunachétawat oot ayaneyewa, patima nekan ké túkoopitatche napāwaka muskowitzseeyit; ākose kā ké nissewunachétawat w'ekeyew.

28 Tapwā k' ititinawaw, Kákeyow muchétewina kitta usānumowawuk napāwe koosisanuk, mena pastamoowina piko kā isse pastamoowakwā:

29 Maka una kā muche itakwā ka Kunatiseeyit Áchákwa numoweya wékach ayaw usānumakoowin, maka kitta ayimehik kakekā nissewunachehoowin:

30 Chikāma ā ké itwāyit, Ayawāo āka ā pākisseeyit áchákwa.

31 ¶ Ākose maka oo' chewama ussitche oo' kawēā pā itoótāyewa ākota, ākose, wuyowee-timík ā nepoweyit, wétumowāwuk, ā nutoomat-chik.

32 Ākose ookistukāwe ayiseyinewa waska uppeestak, ākose omisse itāwuk, Cheest, ke'kawē mena ke' chewamuk wuyowee-timík ayawuk ā nunatoonaskik.

33 Ākose nuskwāwusehao, mena omisse itāo, Owāna ne'kawē, āpo ne'chewamuk ?

34 Ākose waska kunowapumāo unehee ka waska uppeestakoot, ākose omisse itwāo, Wapumeékook ne' kawē mena ne'chewamuk !

35 Weya piko una kā totúk oot itāyētum-
oowin Muneto, āwuko ne'chewam, mena net'
owāmaw, mena ne'kawē.

PISKĒTUSSINÁHIKUN IV.

ĀKOSE mena mache kískinóhumakāo kissewak wenepākoók : ākose mawusuko natik ookistuk-
āwe ayiseyinewa, ākose poosew mistiko cheman-
ík, mena ayaw wenepākoók ; ākose ookistukāwe
ayiseyinewuk kákeyow ayawuk kissewak wene-
pākoók pákwáchák.

2 Ākose kiskinóhumowāo méchāt kākwia ā
uspahakāmoot, mena omisse itāo oo kukāskima-
wusoowiník.

3 Nutoótumook ; Matika, wuyoweewookistik-
āo ā wé nutowe kistikāt :

4 Ākose oma mākwach ā kistikāt, ateét
púkissineyewa putotāskunák, ākose peyāsesa
pāche kitumwāyewa.

5 Menaateét púkissineyewa ussineeskák, itta
āka mistahā uske ā ayak ; ākose sāmāk saku-
kemukuneyewa, weya āka ā kispukak uske :

6 Maka ispe ispimík ātat pesim, ké iskwa-
tāwao ; mena chikāma āka ā wutupemukúkee,
nippoowétinwa.

7 Mena ateét púkissineyewa missekawemin-

ukuseeskák, ākose missekaweminukuseuk sakuskewuk, ākose kipiskowāwuk, ākose numma wawach nētawekétamukunwa kistekan.

8 Ākose kotukuk pūkissinwuk meyo uskeék, mena ké nētawekétamukunwa kistekan ka ké sakuskemukúk mena yúkehomukúk; mena nētawekétamukunwa, ateét nisto metunow, mena ateét nikootwaso metunow, mena ateét metatúto metunow.

9 Ākose omisse itāo, Una ka ótowukat kitta pátúk, keyam kitta nutoótum.

10 ¶ Ākose ispe peāukoot, unehee ka ké wechāwikoot ussitche metatút nesosap kukwāchimik uspahakāmoowin.

11 Ākose omisse itāo, Keyawaw ke meeyikowinawaw kitta kiskāyétumāk ka mamátawúk Muneto oot otānowewin: maka unekee wuyoweetimík ka ayatchik, kákeyow ohoo kākwia tocheckatāwa uspahakāmoowiník:

12 Ā wapútúkik kitta ké wapútumatchik, ākose āka kitta nissetowinumatchik; mena ā pátúkik kitta ké pátumatchik, ākose āka kitta nissetótumatchik; nantow itta oo ga kwāskétawaw, ākose oo muchétewinewawa kitta usānumowátjuk.

13 Ākose omisse itāo, Numma na ke kiskāyétānawaw oma uspahakāmoon? ākose maka tanse kā ké isse kiskāyétumāk kákeyow uspahakāmoowina?

14 ¶ Ookistekāo kistekatam ayumewin.

15 Mena āwukwunik okoo putotāskunāk ka

ayatchik, itta ayumewin ka kistekatak ; inaka ispe ká pátúkawe, Muche áchák pā itoótāo sāmak, mena otinumwāo ayumewin ka kē kistekatāyik peéche oo' táeyeék.

16 Mena āwukwunik okoo ussitche ka kistekateétchik ussineeskák ; ispe ká pátúkawe ayumewin, sāmak otinumwuk keke mumá-takoosewin ;

17 Mena numoweya oowutupeemewuk weyawaw káchewak, ākose ayawuk ukunuk piko : mwāstus, ispe ayimissewin āpo pukwatitoowin wāniskamukúke ayumewin óche, sāmak nayā-tawāyétumwuk.

18 Mena āwukwunik okoo ka kistekateétchik missekaweminukuseskák ; unekee ka pátúkik ayumewin,

19 Ākose oma uskeewe mamitoonāyéche-kuna, mena wuyāsehewāwina wāyootissewina óche, mena ā ukawatumeék kotuk kākwia ā peétokwāmukúkee, kipiskumomukunwa ayumewin, ākose numma nētawekéchekāmukun.

20 Mena āwukwunik okoo ka kistekateétchik meyo uskeék ; unekee ka pátúkik ayumewin, mena ka otinúkik, mena ka nētawekétatchik kistekan, ateét nisto metunow eyekoók, ateét nikootwaso metunow, mena ateét metatúto metunow.

21 ¶ Ākose omisse itāo, Pātanewun na wasuskotānikun kitta usták seepa múkúkoók, āpo seepa nipāwinik ? Ākose āka kitta usták wasuskotānumakunátikoók ?

22 Chikāma numoweya, kākwi katanewun, aka kitta nookoóták; mena numoweya wékach kākwi ké kemooche kunowāyéchekatāo, maka kitta kiskāyétakwúk.

23 Keespin oweyuk ótowukaw kitta pátúk, keyam kitta nutoótum.

24 Ākose omisse itāo, Pāútuk unima kā pátumāk: unima kā óche tipáhikakāyāk, āwuko kā óche tipáhumakoweyāk; mena keyawāw ka pátumāk owusimā ke ga meeyikowinawaw.

25 Weya una ka ayat, kitta meeyaw: mena una āka ka ayat, kitta muskumaw ápo unimāyew ka ayat.

26 ¶ Ākose omisse itwāo, Ākose āsse ayak Muneto oot otānowewin, tapiskooch napāo ā wāpinúk kistekanisa uskeék;

27 Ākose ā nipat, mena ā wuniskat ā tipiskayik mena ā kesikayik, ākose kistekana oo ga sakuskétawaw, numoweya kiskāyétum tanse.

28 Chikāma uske sakuskétamukun kistekan sākā; nistum muskoose, ākose uskoóch púkwas-ekun.

29 Maka ispe kistekana āteétākwawe, sāmak munisikāo, chikāma munisikāwe kesikaw ā ochéhepuyeyik.

30 ¶ Ākose omisse itwāo, Kāko nuspitakt oowin kā ké isse nuspitumoótayúk Muneto ootānowewin? ápo kāko tapiskootāyéchekekun kā ké óche tapiskootāyétumúk?

31 Nuspitumomukun pāukomin kistekanis,

ispe ká kistekatáke uskeék, mawutche upiasin ka étúteékee kistekana uskeék :

32 Maka ispe ká kistekatáke, oópikemukun, ákose mawutche misaw ka étúteékee kistekana, mena méchāto puskātikwunāyaw ; ákose peyās-esuk ākota akowastāsimoowuk.

33 Mena méchāt ākotoowe uspahakāmoowina ké óche wétumowāo ayumewin, ā isse kuskétayit kitta pātumeyit.

34 Maka āka ā uspahakāmoot numoweya óche ayumehāo : ákose ispe peāukootwawe, ké wétumowāo kákeyow kākwia oo kiskinóhumowakuna.

35 ¶ Ákose āwuko ā kesikayik, ispe wātak-oosineyik, omisse itāo, Máte asoowāhūtan kwāskukam isse.

36 Ákose ká sipwātissáwatchik ookistukāwe ayiseyinewa, otināwuk ā isse ayayit mistiko chemaník. Mena oo wechāwikoóty kotuka mistiko chemanisa.

37 Ákose missekeestin, ákose ā mamúkaskak mistiko chemaník pukumepuyewa, peyis ā sakuskināk eyekoók.

38 Maka weya otákātukoók oot ayáty, ā nipat uspiskwāsimoowiník : ákose kooskoonāwuk, mena omisse itāwuk, Ookemaw, numma wawach na ke kunupāyétān kitta nissewunachehooyák ?

39 Ákose wuniskaw, mena kitootum yootin, mena omisse itum wenepāk, Pāútuk, wé keyame aya. Ákose poone yootin, mena kéche uy-wastin.

40 Ākose omisse itāo, Tanākā wāche isse sākisseyāk? tanse ākeék āka ka ootapwātumoo-wineyāk?

41 Ākose naspitch kēche sākissewuk, mena omisse ititoowuk, Tantoowe napāo owa, āpo yootin ussitche wenepāk ka nunahétakoot?

PISKÉTUSSINÁHIKUN V.

ĀKOSE oteétumwuk kwāskukam itākā wenepāk, oot uskewāk isse Gadareneuk.

2 Ākose ispe ká kupat mistiko chemanik óche, sāmak nukiskak napāwa chepuyekumik-oók óche ā ayawayit áchákwa āka ā pākisseyit,

3 Ā wēkeyit chepuyekumikooskák; mena numma oweya kē kuskétayewa kitta túkoopitikoot, numma, numma wawach āpo pewapisko pesakunapeā óche:

4 Chikāma ā ata kē méchātaww túkoopiteét túkoopititowina óche mena pewapisko pesakunapea óche, mena ā kē pápeekopitúk pewapisko pesakunapea, mena túkoopititowina metoone ā kē peekopitúk: mena numoweya oweya kē kuskétayewa kitta yoospissehikoot.

5 Mena mosuk, tápiskayike mena keyesikayike, kē ayaw wutcheék, ussitche chepuyekumikooskák, ā tápwāt, mena ā matisoosoot ussineā óche.

6 Maka ispe weāpumat Jesusa wáyow óche, ispútaw ākose putuppeestowāo,

7 Mena tápawāo ā kissewāt, mena omisse

itwāo, Tanse keya kā itaputchehitan, Jesus, keya Wākoosisimisk mamowāyus āspākāyétak-oosit Muneto? Ke pukoosāyimitin weya Muneto óche, āka kitta nunākachebeyun.

8 Weya omisse ā ké itikoot, Pāche wuyowee w'eyowík napāo óche, keya āka peyākisseyun áchák.

9 Ākose kukwāchimaο, Tanse āsse isseník-asooyun? Ākose omisse itāo, Legion net isseníkason: chikāma ā méchāteyák.

10 Mena pukoosāyimik naspitch āka kitta sipwātissáhoooot āwuko uskeék óche.

11 Ākota maka oot ayátawaw kissewak wutcheék ā méchātitchik koókoosuk ā mechesootchik.

12 Ākose kákeyow mucho áchákwa pukoosāyimik, omisse ā itwāyit, Isitissáhoonan itta koókoosuk ka ayatchik, kitta ké peéteskowuk-eétchik.

13 Ākose sāmak Jesus eyinumowāo. Ākose āka ka pākissitchik áchákwa wuyoweewuk, menapeéteskowāwuk koókoosa: ākose koókoosuk soóke nasepāpūtawuk itta ā keeskútchayik wenepākoók, (nantow oo nesoo kéche metatúto metunowāsétawaw;) ākose ké nistapawāwuk wenepākoók.

14 Ākose unekee ka ké mechesoókowatchik koókoosa tupuseewuk, mena wétumwuk kéche waskahikuník, mena ākota uskeék. Ākose nutowe wapútumwuk kākwi unima ka ké to-tumoót.

15 Ākose oteétāwuk Jesusa, mena wapum-
āwuk unehee ka ké kekeskowayit muche áchák-
wa, mena ka ké ayawayit legionā, ā uppeyit,
mena ā kekayoowinisāyit, mena ā ayayit kwiusk
oo mitoonāyéchekuneyew : ākose sākissewuk.

16 Ākose unekee ka ké wapútúkik wétum-
owāwuk tanse ká isse ayayit unehee ka ké
kekeskowayit muche áchákwa, mena ussitche
koókoosa óche.

17 Ākose mache pukoosāyimāwuk kitta sip-
wātāyit oot uskeewák óche.

18 Ākose ispe ká poosit mistiko chemaník,
una ka ké kekeskawat muche áchákwa pukoos-
āyimāo kitta ké wechāwat.

19 Numoweya maka Jesus eyinumowāo,
maka omisse itāo, Kewā nasik ke' totāmuk,
ākose wétumowik kāko kéche kākwia ka Tipā-
yéhekāt ká totāstumask, mena ā ké kissāwa-
totask.

20 Ākose sipwātāo, mena mache wétum
Decapolisík kāko kéche kākwia Jesusa ká totās-
tumakoot : ākose kákeyow ayiseyinewuk ké
mamuskatumwuk.

21 ¶ Ākose ispe Jesus ká asoowāhoot mis-
tiko cheman óche kwāskukam isse, méchāt
ayiseyinewa mawusuko natik : mena kissewak
wenepākoók oot ayáty.

22 Ākose, poote, ka pā natikoot pāuk ka
tipāyétumeyit ayumehāwekumik, Jairus ā isse-
nikasooyit ; ākose ispe weāpumikoot, púkissin-
eyewa oo' sitik,

23 Ākose naspitch pukoosāyimik, omisse a itwāyit, Ne' tanis pimissin kākach ā nippit: ke pukoosāyimitin, kitta pāche samirut, kitta ké kekāheēt; ākose kitta pimatissew.

24 Ākose Jesus wechāwāo: mena méchāt ayiseyinewa pimitissáhook, mena pisteskak.

25 ¶ Ākose pāuk iskwāo, ā wē nāstoók-wākowit metatút-nesoosap pipoonwa,

26 Mena ā ké ákoohikoot méchāt kākwia ā ítotakoot méchāt nutoókoonuya, mena ā ké māstinúk kákeyow kākwi ka ké ayat, ākose āka wawach ā koche meyoayasit, maka yayow owusimā ā utte mayeayat,

27 Ispe ká pátúk Jesusa óche, pāche seé-toweyúkeew otanáak óche, mena saminumwāo oot ukoohooneyew.

28 Weya omisse ā ké itwāt, Keespin ké saminumwuke ápo piko oot ayoowinisa, ne ga kekan.

29 Ākose sāmak itta ka ótasekowuneyik oo mikoom ké pastāyew; ākose moosétaw w'eyowik ā pimacheheēt āwuko itaspināwin óche.

30 Ākose Jesus, sāmak ā kiskāyétúk soók-atissewin ā ké wuyoweemukuneyik w'eyowik óche, kwáskekapowew mákwawuyās, mena itwāo, Owāna ká samínúk net ayoowinisa?

31 Ākose oo kiskinóhumowakuna omisse itik, Ke wapumawuk ookistukāwe ayiseyinewuk ā makooskaskik, ākose ket itwan, Owāna ká saminit?

32 Ākose waska itapew ā wé wapumat unehēe ka ké totumeyit oma kākwi.

33 Maka iskwāo ā sākissit mena ā nunéke-puyit, ā kiskāyétúk kākwi ká totāstumát w'e-yowík, pā oteétuppeestowāo, mena wétumowāo kákeyow tapwāwin.

34 Ākose omisse itāo, Wātaniseék, ke tap-wātumoowin ke ké pimachehikoon ; neyá paút-ukāyimoowiník, wé pimatisse ket itaspināwiník óche.

35 ¶ Mākwach kāyapitch ā peekiskwāt, pā itoótāyewa w'eekeék óche una ka tipāyétúk ayumehāwekumik ateét ā itwāyit, Ke' tanis nippew : tanākā wāche mikoskachehut Ooke-maw owusimā ?

36 Sāmak Jesus peātúk ayumewin ka ké itwāweét, omisse itāo unehēe ka tipāyétumeyit ayumehāwekumik, Ākaweya sākisse, piko tap-wāta.

37 Mena numoweya ké eyinumowāo oweya kitta pimitissáhookoot, piko Peter, mena James, ussitche John oo' chewama James.

38 Ākose oteétumwāo w'eekeeyew unehēe ka tipāyétumeyit ayumehāwekumik, mena wap-útum ā mikooskache ayaweét, ussitche unehēe ka matooyit mena ka kéche matooyit.

39 Ākose ispe ká peétokwāt, omisse itāo, Tanākā oma wāche mikooskache ayayāk, mena matooyāk ? ooskeneekiskwāsis numoweya nippew, maka nipaw.

40 Ākose nunatoókwāpēhawuk, Maka ispe

kákeyow ká wuyowheetissáwat, itoótahāo oó' ta-weyewa ussitche oo' kaweyewa ooskeneekiskwāsisa, mena unehee ka ké wechāwikoot, ākose peé-tokwāo itta ooskeneekiskwāsisa ka pimisseyit.

41 Ākosesukechéechānāo ooskeneekiskwāsisa, mena omisse itāo, Talitha cumi ; āwukwane, ā itwāk, Ooskeneekiskwāsisa, k' ititin, wuniska.

42 Ākosesāmak ooskeneekiskwāsisa wuniskaw, ākose pimoótāo ; weya ā metatút nesoosapo pipoonāt. Ākose ké mamuskatumwuk kéche mamuskatumoowin óche.

43 Ākose soóke ayeechimāo āka oweya kitta kiskāyétumeyit ; mena itusoowāo nantow kākwi kitta ussumimeét.

PISKÉTUSSINÁHIKUN VI.

ĀKOSE ākota óche sipwātāo, mena pā itoótāo weya káčewak oot uskeék ; ākose oo kiskinóhumowakuna pimitissáhook.

2 Ākose ispe ayumehāwe kesikaw wāchéchepuyeyik, mache kiskinóhumakāo ayumehāwekumikoók : ākose méchāt ā pātowatchik mamuskatumwuk, ā itwāchik, Tantā wātinúk owa napāo ohoo kākwia ? mena kāko kukātawāyétumoowin oma ka meeyeét, āpo unehee kéche utooskāwina ka itotúk oo' cheécheeáoche ?

3 Nummayāo na owa mistiko-napāo, Mary oo' koosisa, oo' chewama James, ussitche Joses, mena Juda, ussitche Simon ? mena numma na oot' owāmawa ota ke wechāwanowa ? Ākose ké nayātawāyimāwuk.

4 Maka Jesus omisse itao, Okiskewāhikāo numoweya āka kitta ayat kistāyētakoosewin, piko weya kāchewak oot uskeék, mena keyekow weya kāchewak oo' totāma, mena weya kāchewak w'eekeék.

5 Mena ākota numoweya ké totum mamuska-ache utooskāwin, piko ā ké saminat ateét oot-ākoosewa, mena ā ké pimachehat.

6 Mena ké mamuskatum chikāma oot an-wātumoowinewaw óche. Ākose waskātāo misewā otānowa, ā kiskinóhumakāt.

7 ¶ Ākose nutoomāo metatút nesoosap, mena mache sipwātissāwāo nānesoo ; mena meeyāo soókatissewin kitta sakoochehayit āka ka pāk-isseyit áchákwa ;

8 Mena itussoowatāo āka kākwi kitta túk-oonumeyit ā pupamoótāyit, piko suskáhoon ; numoweya mechimewut, numoweya ayúkonaw, numoweya sooneyawa w'ewutewák :

9 Maka kitta kekeskumeyit muskissina ; mena numoweya kitta poostiskumeyit nesoo mis-kotakuya.

10 Ākose omisse itāo, Piko ittā kā peétok-wāyāk peéche waskahikunik, ākota ayak eyekoók kā sipwātāyāk ākota óche.

11 Mena piko una āka kā wé ótinikooyāk, āpo pātakooyāk, ispe sāpwātāyāko ākota óche, pūpowesitāsimoók āwukwāyew kitta misimik-ootchik. Tapwā k' ititinawaw, owusimā kitta meyo ayawuk weyawaw, Sodom mena Gomorrha ooyussoowāwe kesikake, ispeéch āwuko otānow.

12 Ākose sipwātāwuk, mena wētumakāwuk, ayiseyinewuk kitta pukwatúkik muchétewin.

13 Mena ké wuyoweetissáwāwuk méchāt muhe áchákwa. mena ā toominatchik pimme óche méchāt unehee ka ké ákooseyit, mena pimachehāwuk.

14 ¶ Ākose kéche ookemaw Herod pátum ā achimimeét ; (weya missewā oo wéyoowin ā atotumoót:) ākose omisse itwāo, John Ooseek-ahátakāo ké wuniskaw nippoowiník óche, mena āwuk' óche wáche nookoótat mamuskache utooskāwina.

15 Kotokuk itwāwuk, Elias una. Ākose kotukuk itwāwuk, Ookiskewāhikāo una, āpo tapiskooch pāuk ookiskewāhikāo.

16 ¶ Maka ispe Herod peátúk, omisse itwāo, John una, ka ké keeskekwtāwuk : ké wuniskaw nippoowiník óche.

17 Weya Herod káchewak ā ké isitissáhoo-wāt mena ā ké otinat Johua, mena ā ké túkoo-pitat kipáhootoowiník Herodias óche, oo' chewama Philipa w'eweyewa óche: weya ā ké kéche weekimat.

18 Weya John ā ké itāpun Heroda, Numoweya meywasin keya kitta ayawimut ke' chewam we'wa.

19 Āwuk' óche Herodias ké pukwatāo, mena oo gaké nippáháty; maka numoweya ké kuskétaw :

20 Weya Herod ā ké koostat Johna, ā kisk-āyimat ā kwiusk itatisseyit mena ā kunatisseyit napāwa, mena ā ké nakutowāyimat ;

mena ispe kâ pätowat, ké totum méchāt kāk-wia, mena ké pätowāo keke mumátakoosewin.

21 Ākose ā nāhepuyik kesikaw ā oochéche-puyeyik, Herod ā tipiskúk, tipiskinākwāwin osétowāo oo' kemasisima, kéche semakunisewekemawa ussitche, mena mawutche kéche ayá Galileeik ;

22 Ākose ispe oo' tanisa āwuko kāyapitch Herodias peā peétokwāyit, mena ā neemeyit, mena ā nāheyowāhikoot Herod ussitche unehee ka weetuppimikoot, kéche ookemaw omisse itāo unehee ooskenekiskwāwa, Nutotumowin piko kākwi ā itāyétumun, ākose ke ga meeyitin.

23 Ākose kéche itāo, Piko kākwi kā nutotumoweyun, ke ga meeyitin, apétow net otānowewin isko.

24 Ākose wuyoweew, mena omisse itāo oo' kaweya, Kākwan kā nutotuman ? Ākose omisse itwāyewa, Oo' stikwan John Ooseekahatakāo.

25 Ākose sāmak keyepe pā natāo kéche ookemawa, mena nutotumowāo, omisse, Net itāyétān patima kitta meeyeyun ooyakunik oo' stikwan John Ooseekahatakāo.

26 Ākose kéche ookemaw naspitch numma ké nāyétum ; ayewāk maka oo kéche itwāwin óche, mena weeyawaw óche ka weetuppimikoot, numoweya wé anwātowāo.

27 Ākose sāmak kéche ookemaw isitissāwāo napāwa, mena itussoowāo oo' stikwaneyew kitta pāaweét : ākose itoótāo mena keeskek-watāwāo kipáhootowinik,

28 Mena pātauwāo oo' stikwaneyew ooyakunik, ākose meeyāo ooskenekiskiwāwa: ākose oskenekiskiwāo meeyāo oo' kaweya.

29 Ākose ispe oo kiskinōhumowakuna peātumeyit, pā itoótāwuk mena otinumwāwuk w'eyoweyew, mena ustawāwuk chepākumikoók.

30 ¶ Ākose isitissāwakunuk mawusuko natāwuk Jesusa, mena wētumowāwuk kákeyow kākwia, ka ké totúkik, mena ka ké kiskinōhumakāchik.

31 Ākose omisse itāo, Pā itoótāk keyawaw ākut itta ā nisikuto ayak, ākose utcheyow uywāpik: weya méchāt ā ké pā itoótāchik mena ā sipwātāchik, mena numma wawach ké towustāyew āpo eyekoók kitta mechesootchik.

32 Ākose sipwātāwuk itta ā nisikuto ayayik chemanik kemooch.

33 Ākose ayiseyinewuk wapumāwuk ā sipwātāyit, mena méchāt kiskāyimāwuk, mena mooschepūtawuk ākota isse missewā kéche waskahikuneskāk óche, mena asiskowāwuk, ākose mamowe oteétāwuk.

34 ¶ Ākose Jesus, ispe wāyoweet, wapumāo méchāt ayiseyinewa, ākose moosétaw ā kitimakinowat, chikāma ā nuspitowayit mayutchikwa āka kunowemayutchikwāwa ā ayawayit: ākose mache kiskinōhumowāo méchāt kākwia.

35 Ākose maka ispe kesikaw mistahā māyawepuyik, oo kiskinōhumowakuna pāche oteétik, mena omisse itwāyewa, Nisikuto ayamukun

ota, ākose ākwa mistahā māscheputyew kesikaw :

36 Sipwātissáhook, kitta ké itoótatchik uskeék missewā waska, mena waskahikuneskák isse, ākose kitta utawāstumasootchik ayúkonawa : chikāma numma kākwi ayawuk kitta mechitchik.

37 Nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Ussumeékook. Ākose omisse itāwuk, Ne ga na nutowe utawanan nesoo metatúto metunow sooneyawapiskoosuk eyekoók ayúkonaw, ākose kitta ussumukeéitchik ?

38 Omisse itāo, Tantúto ayúkonawuk āyawākook ? nutowe itapik. Ākose ispe kās-kāyétúkik, omisse itwāwuk. Neyanun, ussitche nesoo kinoosāwuk.

39 Ākose itussoowatāo kákeyow kitta náüppehayit pápiskéch chepátukuskoosewukák.

40 Ākose náüppewuk pápiskéch, māmētátúto metunow, mena nāneyanuno metunow.

41 Ākose ispe ká otinat neyanun ayúkonawa ussitche nesoo kinoosāwa, tustusapew kéche kesikoók isse, mena meywukimāo, mena púk-wānāo ayúkonawa, mena meeyāo oo kiskin-óhumowākuna kitta ooyustwawayit; ussitche uneheenesoo kinoosāwa matinumowāo kákeyow.

42 Ākose kákeyow ké mechesoowuk, mena ké keespoowuk.

43 Ākose otinumwuk metatút nesoosap wékoopewuta ā sakuskināyikee iskwáčekuna óche, mena kinoosāwa óche.

44 Mena unekee ka ké moowatchik ayúk-onawa nantow ké neyanuno kéche metatúto metunowāsewuk napāwuk.

45 ¶ Ākose sāmak ké sakoochimāo oo kisk-inóhumowakuna kitta pooseyit mistiko chemanik, mena kitta itoótāyit kwāskukam itākā nekan Bethsaidaik, ā āskwa sipwātissáwat ayiseyinewa.

46 Ākose ispe ká sipwātissáwat, sipwātāo wutcheék isse kitta ayumehat.

47 Ākose ispe wātakoosineyik, mistiko cheman tawitch wenepākoók ayayew, ākose weya ā pāukoot uskeék.

48 Ākose wapumāo soóke ā utooskāyit ā usāpooyāyit ; weya ā nayātawetineyik : ākose nantow ātookwā ā utte kākesāpayayik oteétāo, ā pimoótāt túkoóch wenepakoók, mena oo ga ké mayaskowáty.

49 Maka ispe weāpumatchik ā pimoótāyit túkoóch wenepākoók, ké itāyétumwuk áchák ātookwā, mena mowimoókāwuk :

50 Weya kákeyow ā wapumatchik, mena ké mikooskatāyétumwuk. Ākose sāmak weche ayumimāo, mena omisse itāo, Mumátakoosik : neya oma ; akaweya sākissik.

51 Mena natāo peéche mistiko chemanik isse ; ākose yootin poonepuyew : mena naspitch mamuskatumwuk, mena kéche mamuskatāyétumwuk.

52 Chikāma numoweya ā mamitoonāyé-túk ik unima mamuskache isséhekāwin ayúk

onawa : weya oo' tãewaw ā muskowus-tāyik.

53 ¶ Ākose ispe kã mayaskúkik, oteétumwuk uske Gennesaret, mena natukáhúmwuk.

54 Ākose ispe kã kupatchik chemaník óche, sãmak kiskāyimāwuk,

55 Mena pupamoótāwuk missewā ākota waska, mena mache pupamoótahāwuk nipāwiník unehēe ka ké ākooseyit, itta ā pātúkik ā ayayit.

56 Mena piko itta ā peétokwāt, waskahikuneskák isse, āpo kéche waskahikuneskák, āpo uskeék, ké āyāyewa ootákoosewa mās kunayeék, mena ā pukosāyimatchik kitta ké saminumwatchik keyam piko chekask oot ukoohooneyew : mena túto ka ké saminatchik ké pimachehawuk.

PISKÉTUSSINÁHIKUN VII.

ĀKOSE pāche mawusuko natik Phariseewa, mena ateét omussināhikāwa, Jerusalemík ā pā ótoótāyit.

2 Ākose ispe weāpumatchik ateét oo kiskinóhumowakuneyewa ā moowayit ayúkonawa keke āka pākissewin, āwukwane ā itwāk, keke āka ā kitchistapawuták, mecheécheeä, ké nayātawāyétumwuk.

3 Weya Phariseewuk, ussitche kákeyow Jewuk, patima méchātawaw kã keseepākinúk, wawe oo' cheécheewawa, numoweya mechesoowuk, ā mitchiminúkik oot issétwawineyew wās kuch kissāyinewa.

4 Mena kátukooséékwawe utátoowiník óche, patima ká keseepákeetwawe, numoweya meche-soowuk. Mena méchāt kotuka kákwia étukwunwa, ka ké otinúkik kitta mitchiminúkik, ā keseepákinumeék ooyakunisa, mena miníkwakuna, osawékwuk-ussewuthekuna, ussitche tátuppewina.

5 Akose Phariseewuk ussitche oomussináhikāwuk kukwāchimāwuk, Tanākā, numoweya ke kiskinóhumowakunuk totumwuk ā ké isse itatisseyépun wāskuch kissāyinewa, maka ka moowatchik ayúkonawa āka ā ké kitchistapawutatchik oo' cheécheewawa ?

6 Nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Me-toone ke ké kiskewāhookoowaw Esaias keyawaw oowuyāschisootik, ka isse itussināhikatāk, Okoo ayiseyinewuk ne muméchimikwuk oo' toonewawa óche, maka oo' táewaw wáyow ayayew.

7 Āyewāk pikonuta ne putuppeestakwuk, ā kiskinóhumakātchik kukāskimewāwina ayiseyinewa oo' yussoowāwineyewa.

8 Weya oópimā ā ustayāk oo' yussoowāwin Muneto, ke mitchiminānawaw oot issétwawinewaw ayiseyinewuk, ka kitchistapawutāk miníkwakuna mena ooyakunisa : mena méchāt kotuka ākotoowe kákwia ke totānawaw.

9 Mena omisse itāo, Me-toone ket atowāyētānawaw Muneto oo' yussoowāwin, kitta ké kunowāyétumāk keyawaw káčewak ket issétwawinewaw.

10 Weya Moses ā ké itwāt, Kistāyimik k' otawe mena ke' kawey; mena, Piko oweyuk muche itatche oó' táweya ápo oo' kaweya keyam kitta nippáhaw :

11 Maka keyawaw ket itwanawaw, Keespin oweyuk itatche oó' taweya ápo oo' kaweya, Corban āwuko, āwukwane ā itwák, mākewin, piko kākwan kitta ké óche ótisseyun neya óche ; kitta tipāyimisoo.

12 Mena numoweya ket eyinumowawaw owusimā nantow kākwan kitta totumowat óo' taweya ápo oo' kaweya ;

13 Ā issétayāk Muneto oot ayumewin āka nantow kitta itaputuneyik ket issétwawinewaw óche, ka ké mákeyāk : mena méchāt ākotoowe kākwia ket itotānawaw.

14 ¶ Ākose ispe ká nutoomat kákeyow ayiseyinewa, omisse itāo, Nutoótowik kákeyow keyawaw, mena nissetótumook :

15 Numma étukwun kākwan oowuyoweetim-ayík ayiseyinew, ā peétokwāmukuneyik w'eycwík kitta ké nissewunachehikoot : maka unehēe kākwia ka wuyoweepuyikee w'eyowík óche, āwukwunee ka nissewunachehikoot ayiseyinew.

16 Keespin oweyuk ótowukaw kitta pátúk, keyam kitta nutoótum.

17 Ākose ispe ayiseyinewa ká nukutat ká peétokwāt maka waskahikuník, oo kiskinóhumowakuna kukwāchimik uspahakāmoowin óche.

18 Ākose omisse itāo, Ākose na kāyapitch neestawaw āka āsse oonissetótumoowineyāk ?

Numma na ke nissetowinānawaw, piko kākwi wuyoweetimik óche ā peétokwāskakoot ayiseyinew, numma ké nissewunachehik ;

19 Chikāma numoweya peétokwāmukuneyew oo' tāik, maka wuták isse, mena wuyowepuyew, ā pākétamukúk kákeyow mechima ?

20 Ākose omisse itwāo, Unima ka wuyowemukúk ayiseyineék óche, āwukwāyew nāssewunachehikoot ayiseyinew.

21 Chikāma peétokwumayik óche, oo' tãewák óche ayiseyinewuk, óchepuyewa muche mitoonāyécheekuna, pisikwatissewina, mamowehitoowina, nippáhitoowina,

22 Kimootewina, ukawatumoowina, muchatissewina, keyaskewin, pisikwache itatissewin muche kunowapútoowin, pastamoowin, kistāyimoowin, kukāpatissewin :

23 Kákeyow ohoo muche kākwia peétokwumayik óchepuyewa, mena nissewunachehik ayiseyinew.

24 ¶ Ākose ākota óche pussikoo, mena itoótāo sisooch Tyre mena Sidonik, mena peétokwāo peéche waskahikunik, mena ké nutowāyé-tum āka oweya kitta kiskāyétumeyit: maka numoweya ké kasoo.

25 Chikāma pāuk iskwāo, oo' taniseyewa ā ayawayit āka ā pākisseyit áchákwa, pátumeyewa, ākose pā itoótāyewa mena púkiscineyewa oo' sitik :

26 Una iskwāo oo Greekewéty, a Syrophe-nicianewit itta ā ócheet óche ; ākose pukoosā-

yimāo kitta wuyoweeṭissāwayit muḥe áchákwa oo' tanisa w'eyoweyéék óche.

27 Maka Jesus omisse itāo, Keyam pitta owasisuk kitta keespoowuk: chikāma numoweya náhepuyew kitta otinimeét owasisuk oot ayúk-onamewawa, ákose utimwuk kitta issewāpinum-átchik.

28 Ákose nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Ahā, Tāpāyécheḱāyun: ayewák utimwuk seepa mechesoowinátikoók mechewuk owasisa oo pewácheḱuneyewa.

29 Ákose omisse itāo, Omṛ itwāwin óche kewā; muḥe áchák wuyoweeḱ ke'tanis w'eyow-ík óche.

30 Akose ispe wātétúk w'eeḱee, miskowāo, muḥe áchákwa ā ké wuyoweeḱit, ákose oo' tanisa ā pimissineyit nipāwiník.

31 ¶ Ákose mena, ā sipwátāt Tyre mena Sidoník óche, pā itoótāo wenepākoók Galileeík, ā sapoótāt Decapolisík.

32 Ákose pātoowāwuk pāuk ā kukāpétāyit, mena ā nayátawāyit ā peekiskwāyit; ákose puk-oosāyimāwuk kitta saminayit.

33 Ákose ákut itoótahāo ayiseyineeskák óche, mena ustaw oo' cheécheeä peéche oo' towukuyéék, mena seékoo, ákose saminumwāo oo' tāyuneyew;

34 Ákose kéche kesikoók ā itapit, yúkut-amoo, ákose omisse itāo, Ephphatha, āwuk-wane, Paskétāpuye.

35 Ákose sāmak oo' towukuya paskétāpuye-

yewa, mena oo' tāyuneweape apeékopuyeyew,
ākose ayumew metoone.

36 Ākose ayeechimāo āka kitta wétumowayit
oweya : maka owusimā ā wétumowat, owusimā
naspitch mistahā wétumeyewa ;

37 Mena naspitch ā mamuskatumeyit, omis-
se ā itwāyit, Ké totum kákeyow kākwia
kwiusk : issehāo ookukāpétāwa kitta pātumeyit,
mena āka oonétawāwa kitta peekiskwāyit.

PISKÉTUSSINÁHIKUN VIII.

ĀWUKWUNEE kesikawa ookistukāwe ayiseyin-
ewuk naspitch ā méchātitchik, mena āka kākwi
a ayatchik kitta mechitchik, Jesus nutoomāo
oo kiskinóhumowakuna, mena omisse itāo,

2 Ne kitimakinowawuk ookistukāwe ayis-
eyinewuk, chikāma ākwa nisto kesikawa ne
ké wechākwuk, ākose numoweya kākwi ayawuk
kitta mechitchik :

3 Mena keespin sipwātissāwukwawe w'ee-
keewák isse ā noótākutātechik, kitta utte noótā-
sinwuk : weya méchāt wāyow ā ótoótātechik.

4 Ākose oo kiskinóhumowakuna nusk-
wāwusehik, Tantā óche oweyuk kā ké kees-
poóyat ohoo ayiseyinewa ayúkonawa óche ota
pukwuchayík

5 Ākose kukwāchimāo, Tantúto ayúkonawuk
āyawákook? Ākose omisse itwāyewa, Tāpukoóp.

6 Ākose itussoowatāo ayiseyinewa kitta up-
peyit uskeék : ākose otināo unehee tāpukoóp

ayúkonawā, mena nunaskomoo, mena púkwānāo, mena meeyāo oo kiskinóhumowakuna kitta ooyustwowayit; ākose ké ooyustwowāwuk ayiseyinewa.

7 Mena oot ayawátawaw ateét upistche kinoosāsisa: mena meywukimāo, mena itus-soowāoāwukwunee ussitche kitta ooyustwowayit.

8 Ākose ké mechesoowuk, mena ké kees-poo-wuk: ākose ké otinumwuk pewáche-kuna ka ké nukutumoót tāpukoóp wékopewuta sakuskin.

9 Mena unekee ka ké mechesoowápun nantow oo nāo kéche metatúto metunowāsétawaw: ākose sipwátissāwāo.

10 ¶ Ākose sāmak poosew chemaník ussitche oo kiskinóhumowakuna, mena pā itoótāo púkee Dalmanuthaík.

11 Ākose Phariseewuk pā itoótāwuk, mena mache kukwāchimāwuk, ā nutoonumwatchik mamátawe kākwi kéche kesikoók óche, ā wé kootāyimatchik.

12 Ākose mumápināo mistahā oot áchákoók, mena itwāo, Tanākā okoo ayiseyinewuk wáche nutoonúkik mamátawe kākwi? tapwā k' ititin-awaw, Numoweya kitta óche meeyawuk okoo ayiseyinewuk mamátawe kākwi.

13 Mena ké nukutāo, ākose utte poosew chemaník mena ā sipwátāt kwāskukam isse.

14 ¶ Kiskinóhumowakunuk maka ké wun-ekiskissewuk kitta túkoonatchik ayúkonawa, mena numma wawach oot ayátawaw kākwi

peéche chemaník owusimā piko pāuk ayúkonawa.

15 Ākose kukāskimāo, omisse, Pāútuk, uswāyétumook oot oópeéchechekunewaw Phari-seewuk, mena oot oópeéchechekun Herod.

16 Ākose ááyumehitoowuk, omisse, Āka ā ayawimayúk ayúkonawa.

17 Ākose ispe Jesus kāsāyétúk, omisse itāo, Tanākā wáche ááyumehitooyāk, āka ayúkonaw ā ayawāk ? numma na chāskwa ke nissetowin-ānawaw, āpo kitta nissetótumāk ? ket ayanawaw na kāyapitch ke' tāewaw ā muskowustāk ?

18 Ā ayayāk me'skesikwa, numma na ke wapútumanawaw ? mena ā ayayāk mé towukuya, numma na ke pātānawaw ? mena numma na ke kunokiskissinawaw ?

19 Ispe ā peekoonumowukik neyanun ayúkonawa neyanun kéche metatúto metunow, tantúto wékopewuta sakuskin peewáhekuna ká otinumāk ? Omisse itwāyewa, Metatút nesoosap.

20 Mena ispe tāpukoóp meätinumowukik nāo kéche metatúto metunow, tantúto wékopewuta sakuskin peewáhekuna ká otinumāk ? Omisse itwāwuk, Tāpukoóp.

21 Ākose omisse itāo, Tanákeék āka ka nissetótumāk ?

22 ¶ Ākose pā itoótāo Bethsaidaik ; ākose pātoowāwuk napāwa āka ā wapeyit, mena puk-oošāyimāwuk kitta saminayit.

23 Ākose sukecheéchānāo unehee napāwa āka

ka wapeyit, mena sipwâtahão waskahikuneskâk ôche; âkose ispe kâ seêkwatumwat oo' skesikoyewa, mena kâ saminat, kukwâchimão keespin kâkwî weapûtumeyikwâ.

24 Âkose tustusapew, mena itwâo, ne wapumawuk ayiseyinewuk tapiskooch mistikwuk, â pimoôtâtchik.

25 Âkose mena saminumwâo oo' skesikoyewa, mena tustusapehâo: âkose ké meywawaw, mena ké wapumâo kâkeyow oweya me-toone.

26 Âkose kewâtissâwâo w'eekeeyeék isse, omisse â itat, Âkaweya itoôtâ waskahikuneskâk, âpo âkaweya oweyuk wêtumow waskahikuneskâk.

27 ¶ Âkose Jesus wuyoweew, ussitche oo kiskinôhumowakuna, waskahikuneskâk isse Cesarea Philippiik: âkose â utte itoôtâtchik kukwâchimão oo kiskinôhumowakuna, omisse â itat, Owâna âsitchik ayiseyinewuk?

28 Âkose omisse itwâwuk, John Ooseekahâtakâo: maka ateét Elias itwâwuk; mena kotukuk, Pâuk ookiskewâhikâo.

29 Âkose omisse itâo, Maka owâna keyawaw âtwâyâk? Âkose Peter nuskwâwusehâo mena omisse itâo, Keya âwuko Christ.

30 Âkose wêtumowâo âka oweya kitta achimostowayit weya ôche.

31 ¶ Âkose mache kiskinôhumowâo, napâo oo' Koosisan kitta kootâyétûk méchât kâkwia, mena kitta atowâyimikoot kâssâyinéékûtumeyit,

ussitche kéche ayumehāwekemawa, mena oo-mussināhikāwa, mena kitta nippáheét, mena ké nistoo kesikayike kitta wuniskat mena.

32 Mena ké itwāo āwuko itwāwin moosisā. Ākose Peter otināo, mena mache kitootāo.

33 Maka ispe ká kwáskekapowit mena ká kunowupumat oo kiskinóhumowakuna, kitootāo Petera, omisse ā itwāt, N' ispiskwunik itoótā keya, Muche áchák: chikāma numoweya ke mamitooñāyētān unehee kākwiā Munetoók ka ócheekee, maka unehee kākwia ayiseyineék ka ócheekee.

34 ¶ Ākose ispe ká nutoomat ayiseyinewa ussitche oo kiskinóhumwakuna, omisse itāo, Piko una kā wé pimitissáhoot, keyam kitta anwátasoo, ākose kitta otinum oot ayimissewin, mena ne ga pimitissáhook.

35 Chikāma una kā wé pimachétat oo pimatissewin kitta wunétaw; maka una kā wunétat oo pimatissewin neya óche mena meyo achimoowin óche, āwuko kā pimachétat.

36 Chikāma kākwi kā ótissit ayiseyinew, keespin kuskétatche missewā uske, ākose wunehatche oot áchákwa ?

37 Ápo kākwi meskooch ayiseyinew kā mákit oot áchákwa óche ?

38 Oweyuk maka kā nunāpāwissestowit mena net ayumewina ota pisikwatissewe mena muchatissewe ayiseyineeskák; āwukwune neesta napāo oo' Koosisan kā nunāpāwissestowat, ispe pā itoótatche oo muméchimikoowineyeék Oó'

tawea ussitche kunache kéche utooskāy-
kuna.

PISKÉTUSSINÁHIKUN IX.

ĀKOSE omisse itāo, Tapwā k' ititinawaw, Ateét
ota ka nepowitchik, numoweya kitta koochis-
tumwuk nippoowin, patima eyekoók ké wap-
útúkwawe Muneto oot otānowewin kitta ooché-
chepuyeyik keke soókatissewin.

2 ¶ Ākose ká nikootwaso kesikak Jesus
wechāwāo Petera, mena Jamesa, ussitche
John, ākose itoótahāo itta ā ispayik wutche
ākut itta ā pāukootchik: ākose ké meskooche-
nakoosew ā wapumikoot.

3 Ākose oot ayoowinisa wasetāyewa, nas-
pitch ā wapiskayikee tapiskooch koonā; eye-
koók āka ookechistākāhikāo ota uskeék kitta ké
isse wapiskétat.

4 Ākose oteétikwuk Eliasa ussitche Mosesa:
mena weche peekiskwāmāwuk Jesusa.

5 Ākose Peteā peekiskwāo mena omisse itāo
Jesusa, Ookemaw, meywasin ota kitta ayayúk:
keyam ne ga osétanan nistoo mekeewāpa; pāuk
keya óche, mena pāuk Moses óche, mena pāuk
Elias óche.

6 Chikāma āka ā kiskāyétúk tanse kitta
itwāt; weya naspitch ā sākissitchik.

7 Ākose wusko akowastāhookwuk: ākose
ayumewin pātumwuk wuskoók óche, omisse ā
itwāyik, Āwuko owa ka sakehuk ne' Koosis:
nutoóták.

8 Ākose sissekooch, ispe waska ká itapitchik, numoweya oweya owusimā wapumāwuk, piko Jesusa ā wechākootchik.

9 Ākose ā pā neétamutchewāitchik wutcheék óche, kunomāo āka kitta wétumowayit oweya káko kákwia ká wapútúkik, patima eyekoók napāwe-Koosisan ké wuniskatche nippoowiník óche.

10 Ākose ké kunowāyétumwuk āwuko itwāwin, ā kákukwāchétootchik kákwān āwuko wuniskawin nippoowiník óche.

11 ¶ Ākose kukwāchimāwuk, omisse, Tan-ākā oomussināhikāwuk wáche itwāitchik Elias nekan kitta tukoosin?

12 Ākose nuskwāwusehāo mena wétumowāo, Elias nekan tapwā tukoosin, mena kákeyow kákwi ooyustaw; mena tanse ā isse itussināhikatāk napāwe-Koosisan óche, kitta koot-āyétúk méchāt kákwia, mena kitta atowayimeét.

13 Maka k' ititinawaw, Elias assi tapwā tukoosin, mena ké totowāwuk piko ā itāyétúkik, ka isse itussināhikatāyik weya óche.

14 ¶ Ākose ispe wātétat oo kiskinóhumowakuna, wapumāo ookistukāwe ayiseyinewa ā wechāwayit, mena oomussināhikāwa ā ká-kukwāchimayit.

15 Ākose sāmak kákeyow ayiseyinewuk, ispe weápumatchik, naspitch ké mamuskatumwuk, ākose ā nachepáhatchik utumiskowāwuk.

16 Ākose kukwāchimāo oomussināhikāwa, Kákwān ka kukwāchimākook?

17 Ākose pāuk ookistukāwe ayiseyineeskāk óche nuskwāwusehāo mena itwāo, Ookemaw, Ke ké pātwatan ne' koosis, ā ayawat áchákwa āka ā nētawāyit;

18 Mena piko ittā wāteétinikootche, peekoopitik : mena peesetāwutamoo, mena kecheeskapitāo w'epita óche, mena utte kowákutoosoo : mena ne ké kukwāchimawuk ke kiskinóhumowakunuk kitta wuyowheetissáwatchik ; ākose numoweya ké kuskétawuk.

19 Nuskwāwusehāo, mena omisse itwāo, O āka wātapwātumoowineyāk aniskā peā ócheyāk, taneyekoók kinwās kā wechātukook ? taneyekoók kinwās kā pāhitukook ? pātoowik neya.

20 Ākose pātoowāwuk : ākose ispe wēapumat, sāmak áchákwa peekoopitik ; mena púkissin uskeék, mena títipeew ā peesetāwutamoot.

21 Ākose kukwāchimāo óo' taweyewa, Taneyekoók uspin oma ka ké oteétikoot ? Ākose omisse itwāyewa, Ā owasisewit óche.

22 Mena méchātaww ké muchoostāwāpinik, mena ké pukustowāwāpinik, kitta nissewunachehikoot : maka keespin kākwi kā ké kuskétawunā, kitimaninowinan, mena wechehinan.

23 Jesus omisse itāo, Keespin ke ga ké tapwātān, kákeyow kākwiā wātuneyewa una ka tapwātúk.

24 Ākose sāmak óo' taweya una owasis

tāpwāo, mena omisse itwāo ā óchekowapit, Tāpāyéchekāyun, ne tapwātān; wechéta numma ne tapwātumoowin.

25 Ispe Jesus weäpütúk ayiseyinewa ā pā mamowepáhitooyit, kitootāo áchákwa āka ka pákisseyit, omisse ā itat, Keya āka nātawāyun mena kākāpétāyun áchák, ke seékimitin, kitta pā wuyoweewut w'eyowik óche, mena akaweya mena peétokwā w'eyowik.

26 Akose áchák tāpwāo, mena peekopitāo naspitch, mena pā wuyoweew w'eyoweyeék óche: akose tapiskooch oweyuk ā nippit ké isse ayaw; eyekoók issa piko méchāt ā itwātchik, Nippew.

27 Māka Jesus sukecheéchéhānāo, mena oópi-nāo; akose wuniskayewa.

28 Akose ispe ká peétokwāt waskahikuník, oo kiskinóhumowakuna kukwāchimik ā pāukootchik, Tanākā neyanan āka ka ké óche wuyoweetissáwukeét?

29 Akose omisse itāo, Oomatoowa numoweya pikonuta kākwi óche wuyoweew, piko aume-hawin mena kowúkutāhoowin óche.

30 ¶ Akose akota óche sipwātāwuk, mena utte kupiskumwuk Galilee; mena ké itāyétum āka oweya kitta kiskāyétumeyit.

31 Weya ā ké kiskinóhumowat oo kiskinóhumowakuna, mena omisse ā ké itat, Napāo oo' Koosisan pukitinaw oo' cheécheewák isse ayiseyinewuk, mena kitta nippáhāwuk: mena ké nippáheétche, kitta wuniskaw ké nistoo kesikayikee.

32 Maka numoweya ké nissetótumwuk
āwuko itwāwin, mena ké nunéchwuk kitta
kukwāchimatchik.

33 ¶ Ākose pā itoótāo Capernaumík : mena
peéche waskahikuník ā ayat kukwāchimāo,
Kākwan une ka ké pāche ayimootumatooyāk
māskunāk ?

34 Maka numoweya kitoowuk : chikāma
māskunāk weyawaw kāchwak oo ké ayimoo-
tumatoótawaw, owāna kā mawutche kistāyé-
takoosit.

35 Ākose nāuppew, mena nutoomāo metatūt
nesoosap, mena omisse itāo, Keespin oweyuk
nutowāyétum kitta nekaneet, āwuko mawutche
iskwayach kā ayat, mena kitta utooskāyakun-
ewew mamowe.

36 Ākose otināo owasisa, mena áyāo tāta-
witch oo kiskinóhumowakuna : mena ispe ká
otinat oo' spitooník, omisse itāo,

37 Piko oweyuk kā otinakwā pāuk ākotoowe
owasisa ne wéyoowiník, n' otinik neya ; mena
piko oweyuk kā otinit, numoweya neya n'
otinik, maka unehee ka ké pā isitissáhooyit.

38 ¶ Ākose John nuskwāwusehāo, omisse ā
itwāt, Ookemaw, ne ké wapumanan pāuk ā
wuyowetissáwat muche áchákwa ke wéyoowin-
ík, mena numoweya ke pimitissáhookoonow :
mena ne ké kitáhumowan, chikāma numowe-
ya ke pimitissáhookoonow.

39 Maka Jesus omisse itwāo, Ākaweya
kitáhumák : chikāma numoweya oweyuk étaw

kā totúk mamuskatche isséchekāwin ne wéyoo-winík, kā ké sāmak muche ayimoomit.

40 Chikāma una āka ka nayátawehikooyúk ke wechekoonow.

41 Weya piko oweyuk kā meeyikooyāk ā sakuskināyik miníkwakuník nippe ne wéyoo-winík, chikāma Christ ā ootayanimimikooyāk, tapwā k' ititinawaw, numoweya kitta wunétaw oo tipáhumakoowin.

42 Mena piko oweyuk kā nayátawehat páuk okoo upistche aya ka tapwátoweyit, owusimā kitta meywasinewew weya óche keespin pinnepoochekune-ussineea ukootimeét oo' kwyák, mena pukustowāwāpineét wene-pākoók.

43 Mena keespin ke' cheéchee ke nayátawehikoon, munisa : owusimā meywasin keya óche kitta peétokwāyun pimatissewiník ā maskisseyun, ispeéch ā ayayun nesoo me cheécheéa kitta itoótāyun muche iskooták, itta iskootāo āka wékach kā astowāk :

44 Itta oo munechoosimewawa āka kā nippeyit, mena iskootāo āka kā astowāk.

45 Mena keespin ke' sit ke nayátawehikoon, munisa : owusimā meywasin keya óche kitta peétokwāyun pimatissewiník ā maskisseyun, ispeéch ā ayayun nesoo me sita kitta issewāpinikoweyun muche iskooták, itta iskootāo, āka wékach kā astowāk :

46 Itta oo munechoosimewawa āka kā nippeyit, mena iskootāo āka kā astowāk.

47 Mena keespin ke' skesik ke nayätawe-hikoon, munepita : owusimā meywasin keya óche kitta peétokwäyun Muneto oot otānowinik ā päukwük ke' skesik, ispeéçh ā ayayun nesoo me'skesikwa kitta issewāpinikoweyun muche iskootāk :

48 Itta oo munechoosimewawa āka kā nip-
peyit, mena iskootāo āka kā astowāk.

49 Weya kákeyow oweyuk kitta sewéta-kunáhoót iskootāo óche, mena túto muchoostā-humatoowin kitta sewétakunáhikatāk sewéta-kun óche.

50 Sewétakun meywasin : maka keespin sewétakun kā wunétamukúke oo sewétakuná-hikāwin, tanta kā ké isse sewétakunahumāk ? Kekeskumook sewétakun, mena meyo ooto-tāmétook.

PISKÉTUSSINÁHIKUN X.

ÁKOSE pussikoo ākota óche, mena pā itoótāo Judeaík owusittā Jordaník óche : ākose mena ayiseyinewa natik ; mena, ka ké isse wéke totúk, kiskinóhumowāo mena.

2 ¶ Ákose Phariseewa pā natik, mena kukwāchimik, Meywasin na napāo kitta wā-pinat wee'wa ? ā kootāyimatchik.

3 Ákose nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Tanse Moses kā itussoowatikooyāk ?

4 Ákose omisse itwāwuk, Moses ké eyinum-

akāo kitta mussināhumoót wāpinitoowe mus-
sināhikun, ākose kitta wāpinimeét.

5 Ākose Jesus nuskwāwusehāo mena omisse
itāo, Āspeéche muskowustāyik ke' tāewaw
ke ké mussināhumakoowaw oma ooyussoowā-
win.

6 Maka mitchimach nistum ā uskeewúk
óche Muneto ké osehāo napāwa mena isk-
wāwa.

7 Āwuko oma óche napāo kā óche nukutat
oó' taweya mena oo' kaweya, ākose kitta wechā-
wat weé'wa ;

8 Ākose ā nesitchik kitta pāukwun meyas :
ākose numoweya owusimā nesewuk maka
pāukwun meyas.

9 Unima maka Muneto ka ké mamowenúk,
ākaweya oweyuk kitta nunanischenum.

10 Ākose peéche waskahikunik oo kisk-
inóhumowakuna kukwāchimik mena āwuk-
wāyew kāyapitch óche.

11 Ākose omisse itāo, Piko oweyuk kā wā-
pinakwā weé'wa, mena kā kéche wekimakwā
kotuka, totum pisikwatissewin.

12 Mena keespin iskwāo wāpinatche oo
napāma, mena kéche wekimatche kotuka totum
pisikwatissewin.

13 ¶ Ākose pātoowāwuk ooskowasisa, kitta
saminat : ākose oo kiskinóhumowakuna kitoo-
tāyewa unehēe ka pāsewayit.

14 Maka ispe Jesus weāpútúk, naspitch
numma náāyétum, mena omisse itāo, Eyinum-

ákook upistowasisuk kitta pā nasitchik, mena ākaweya kittahumákook : chikāma túto ka nuspitakootchik Muneto oot otānowinik kitta ayawuk.

15 Tapwā k' ititinawaw, Piko oweyuk āka kā otinumookwā Muneto oot otānowewin tapiskooch upistowasis, numoweya kitta peé-tokwāo ākota.

16 Ākose otināo oo' spitoonik, samināo oo' cheecheeä óche, mena meywukimāo.

17 ¶ Ākose ká sipwātāt māsikunák isse, pā itoótāyewa pāuk ā pimepútayit, mena ochéchék-wunuppestak, mena kukwāchimik omisse, Meyo Ookiskinóhumakāo, kākwan kā totuman kitta ké ayaan kakekā pimatissewin ?

18 Ākose Jesus omisse itāo, Tanākā meywatis wāche isseyun ? numma oweyuk meywatissew piko pāuk, āwuko, Muneto.

19 Ke kiskāyētān ooyussoowāwina, Ākaweya pisikwatisse, Ākaweyā nippatakā, Ākaweya kimoote, Ākaweya nuspatch isse misékāmoo, Ākaweya wuyāsehewā, Kistāyim, k' ótawe mena ke' kawē.

20 Ākose nuskwāwusehik mena omisse itik, Ookiskinóhumakāo, kákeyow ohoo ne ké nakutowāyētān ā owasiseweyan óche.

21 Ākose Jesus ā kunowapumat sakehāo, mena omisse itāo, Pāuk kākwi ke noótāpuyin : kewā, nutowe utawakā piko kākwi ka ayayun, mena meeyik ookitimakissewuk, ākose ke ga ayan wāyootissewin kéche kesikoók : mena pā

itoótā, ākose otina ket ayimissewin, mena pimitissáhoon.

22 Ākose numma ké náāyétum āwuko itwāwin óche, mena sipwátāo āka ā náheyowāsít : chikāma ā ayápun méchāt kākwia.

23 ¶ Ākose Jesus waska itapew, mena omisse itāo oo kiskinóhumowakuna, Taneyekoók ukawach unekee ka ayatchik wāyootissewina kā ké peétokwāchik Muneto oot otānowiník !

24 Ākose kiskinóhumowakunuk mamuskatunwāwuk oot ayumewineyewa. Maka mena Jesus nuskwāwusehāo, mena omisse itāo, Owasisetik, taneyekoók eyayimuneyik weyawaw óche unekee ka mumisseetotúkik wāyootissewina kitta peétokwāchik Muneto oot otānowiník !

25 Nowutch wātuneyew pisiskew kitta sapooyúkeet itta ā ooskesikoowuneyik sapoonikun, ispeéch ā wāyootissit napāo kitta peétokwāt Muneto oot otānowiník.

26 Ākose naspitch kéche mamuskatumwuk, omisse ā ititootchik, Owāna maka kā ké pimatchehoot ?

27 Ākose Jesus ā kunowapumat omisse itwāo, Ayiseyinewuk weya numoweya ké ékinewew, maka numoweya ākose Muneto : chikāma weya Muneto kákeyow kākwia ké ékinewewa.

28 ¶ Ākose Peter omisse mache itāo, Chest, ne ké nukutānan kákeyow, mena ke ké pimitissáhootinan.

29 Ākose Jesus nuskwāwusehāo, mena

omisse itwāo, Tapwā k' ititinawaw, Numma
 oweyuk étaw ka ké nukutúk waskahikun, ápo
 oo' chewama, ápo oot' owāmawa, ápo oo'
 taweya, ápo oo' kaweya, ápo wee'wa, ápo oot
 owasimisa, ápo oot uskeema, neya óche, mena
 meyo achimoowin óche,

30 Maka kitta ótinum metatútoo metunow
 owusimā eyekoók unoóch, waskahikuna, me-
 na oo' chewama, mena oot' owāmawa, mena
 oo' kaweya, mena oot owasimisa, mena oot
 uskeema, ayimissewina ussitche; mena kotuk
 uske kā ochéche-puyik kakekâ pimatissewin.

31 Maka méchât nekan ka ayatchik
 otanák kitta ayawuk; mena otanák ka ayatchik
 nekan kitta ayawuk.

32 ¶ Mena māskunák oot ayátawaw Jeru-
 salemík ā itoótatchik; ākose Jesus nekanoó-
 towāo : ākose manuskatumwuk; mena mā-
 wach ā pimitissáwatchik, sākissewuk. Ākose
 mena otināo metatút nesoosap, mena mache
 wétumowāo káko kákwia kā oteétikoot,

33 Omisse ā itwāt, Cheest, ket itoótanow
 Jerusalemík; ākose napāo oo' Koosisan kitta
 pukitinumowawuk kéche ayumehāwekemawuk,
 mena oomussináhikāwuk; ākose kitta pukit-
 ussoowatāwuk nippoowiník isse, mena kitta
 pukitinumowāwuk Ayúch eyinewa :

34 Ākose kitta mātowakatāwuk, mena kitta
 pusustāwāwuk, mena kitta seékwatāwuk, mena
 kitta nippáhāwuk: ākose nistoo kesikayikee
 kitta wuniskaw mena.

35 ¶ Ākose James mena John, oo' koosisa Zebedee, pā natik, omisse ā itwāyit, Ookisk-inóhumakāo, net itāyētānan kitta totāstum-oweyāk piko ā isse nutowāyētumāk.

36 Ākose omisse itāo, Kākwan ātāyētumāk kitta totāstumatumakook?

37 Ākose omisse itāwuk, Meeyinan kitta ké uppeyāk, pāuk ke kécheniskik, ākose kotuk ke numútiniskik, ke kistāyētakoosewinik.

38 Maka Jesus omisse itāo, Numoweya ke kiskāyētānawaw kākwan nātotumayāk : ke ga ké na minikwanawaw minikwakunik itta ka óche minikwāyan ? mena kitta seekahātakoweyāk unima seekahātakowin ka óche seekahātakoweyan ?

39 Ākose omisse itāwuk, Ne ga ké kuskétanan. Ākose Jesus omisse itāo, Tapwā ke ga minikwanawaw minikwakunik itta ka óche minikwāyan ; mena unima seekahātakowin ka óche seekahātakoweyan āwuko kā óche seekahātakoweyāk :

40 Maka kitta uppeék ne kécheniskik mena ne numútiniskik nummayāo net ayan kitta mākeyan ; maka kitta meeyawuk unekee ka kwyachétwáitchik.

41 Ākose ispe metatút peátúkik, naspitch mache numma nāyētumehikwuk Jamesa mena Johna.

42 Maka Jesus nutoomāo, mena omisse itāo, Ke kiskāyētānawaw unekee ka itukimeétchik kitta tipāyimatchik Ayúch eyinewa tipetotum-

wuk tipāyéchekāwin ā tipāyimatchik ; mena oo kéchayeemewawa tipāyimikwuk.

43 Maka numoweya ākose ke ga isse ayanawaw keyawaw : maka una kā nutowāyētúk kitta kéchayewit keyawaw, āwuko kā oot utooskāyakunimeyāk :

44 Mena piko oweyuk keyawaw óche kā nutowāyētúk kitta mawuthe kéchayewit, kitta utooskāyakunewew mamowe.

45 Chikāma āpo napāo oo' Koosisan numoweya kitta utooskāstát ké óche pā itoótāo, maka kitta utooskāstakāt, mena kitta mākit oo pimatissewin kitta tipābhikāstumakāwuneyik méchāt óche.

46 ¶ Ākose tukoosinwuk Jerichoík : mena ā utte wuyoweet Jerichoík óche ussitche oo kiskinóhumowakuna mena méchāt ayiseyinewa, āka ka wapit Bartimeus, oo' Koosisa Timeus, uppew oópimāskunāk ā pukoosétwat.

47 Ākose ispe peātúk āwukwune Jesusa Nazarethík ka ócheeyit, mache tāpwāo soóke, mena omisse itwāo, Jesus, keya David oo' koosisa, kissāwatotowin.

48 Mena méchāt wétumak kitta kipítoowāt : maka tāpwāo owusimā naspitch soóke, David oo' koosisa, kissāwatotowin.

49 Ākose Jesus kipíchekapowew, mena itussoowāo kitta nutoomimeét. Ākose nutoomāwuk unehee napāwa āka ka wapeyit, omisse ā itatchik, Meywāyéta, pussikoo ; ke nutoomik.

50 Ākose, ā wāpinūk oot ukoooon, pussikoo, mena pā natāo Jesusa.

51 Ākose Jesus peekiskwāo mena omisse itāo, Kākwan nātowāyētumun kitta totatan ? Āka ka wapit napāo omisse itāo, Tāpāyēchekāyun, kitta ké ótinuman ne wapewin.

52 Ākose Jesus omisse itāo, Neyak kewā ; ke tapwātumoowin ke ké pimachehikoon. Ākose sāmak ké ótinum oo wapewin, mena pimitis-sāwāo Jesusa māskunāk.

PISKĒTUSSINĀHIKUN XI.

ĀKOSE ispe kissewak wāteétúkik Jerusalem, Bethphage mena Bethanyík isse, wutcheék Oliveík, sipwātissāwāo nesoo oo kiskinóhumowakuna,

2 Mena omisse itāo, Neyak itoótāk waskahikuneskāk ke nekanimewāk : ākose sāmak ké peétokwāyāko, ke ga miskowawaw soosowuschimoos ā túkoopisoot, āka wékach oweyuk ā ké tátuppit ; apāhoók, mena pāseék.

3 Mena keespin oweyuk omisse itikooyāko, Tanākā oma wāche totumāk ? itwāk Okemaw nutowāyimāo ; ākose sāmak kitta pā isitissāwāo ota.

4 Ākose sipwātāwuk, mena miskowāwuk soosowuschimoosa ā túkoopisooyit wuyowee-timiskwāt itta nesoo māskunowa ā nukiskoot-atomukuneyikee ; ākose apāwāwuk.

5 Ākose ateét unekee ka nepowitchik ākota

koo,

isse
an ?
ekā-; ke
kose
itis-lem,
heék
um-aska-
k ké
osoo-
eyukāko,
maw
issā-iwuk
wee-
koot-

ikota

omisse itāwuk, Tanākā wáche totumāk, ka apāwāk soosoowuschimoos ?

6 Ākoseitāwuk ā ké isse itussoowatikootchik Jesusa : ākose pukitināwuk.

7 Ākose soosoowuschimoosa pātoowāwuk Jesusa, mena tātustawuk oot ukoohoonewawa : ākose tātuppew.

8 Mena méchāt tuswākustawuk oot ukoohoonewawa māskunāk : ākose kotukuk mune-wāpāhumwuk wutikwuna mistikoók óche, mena peewustawuk māskunāk.

9 Ākose unekee ka nekanoótatchik, mena unekee ka pimitissáhikatchik tāpwāwuk, omisse ā itwāchik, Hosanna ; Sowāyétakoosew una ka pā itoótāt oo wéyoowineyeék isse ka Tipāyéche-kāyit :

10 Kitta wé sowāyétakwuneyew oot otānowewin k' otawenow David, ka pā itoótāmuk-uneyik oo wéyoowineyeék isse ka Tipāyéche-kāyit ; Hosanna mamowāyus āspākāyé-takoosit.

11 Mena Jesus peétokwāo Jerusalemik, mena peéche kéche ayumehāwekumikoók : ākose ispe waska ká kunowapútúk kákeyow kākwia, mena maka ā ootakoosik ooché-chepuyew, wuyoweew Bethanyik isse ussitche metatūt nesoosap.

12 ¶ Ākose ā wapuneyik, ispe peā kewāchik Bethanyik óche, noótākutāo :

13 Ākose ā wapumat meenisátikwa wáyow a oonepeemeyit, pā itoótāo, keespin maskooch

kā ké miskumookwā kākwi ākota : ākose ispe wāteétat, pisisik nepeeā miskum ; chikāma eyekoók ka wéke otinumeék meenisa numma āskwa oochéchepuyeyew.

14 Ākose Jesus peekiskwāo mena omisse itāo, Nummaweyuk kitta mechew meenisa keya óche unoóch óche kakekā. Mena oo kiskinóhumowakuna pátumeyewa.

15 ¶ Ākose tukoosinwuk Jerusalemík : mena Jesus peétokwāo kéche ayumehāwekumikoók, mena mache wuyoweewāpināo unehee ka utawakāyit mena ka utawāyit peéche kéche ayumehāwekumikoók, mena kwutuppewāpinumwāo oo mechesoowinátikooyewa unehee ka meskootoonayit sooneyawa, mena oot uppewineyewa unehee ka utawakāyit oomémewa ;

16 Mena numma wawach ké eyinumowāo oweya kitta pimoótutayit nantow toowe ussewuchekun peéche keche ayumehāwekumikoók.

17 Ākose kiskinóhumakāo, omisse ā itat, Numma na itussināhikatāo, N' eeke kákeyow ayiseyinewuk mowimoschekāwe waskahikun kitta issenikatumwuk ? maka ke ké issétanawaw ookimootiskewuk oo watewaw.

18 Mena oomussināhikāwuk ussitche kéche ayumehāwekemawuk pátumwuk, ākose nutoonumwuk tanse kitta ké isse nissewunachehatchik · weya ā koostatchik, chikāma kákeyow ayiseyinewa mamuskatumeyewa oo kukāskimawusoowin.

19 Ākose ispe wātakoosineyik, wuyoweew kéche waskahikuneskák óche.

20 ¶ Ākose ā kākesāpayayik, ā utte pim-oótāchik, wapumāwuk meenisátikwa ā pasooyit wutuppeék óche.

21 Ākose Peter ā kunookiskissit omisse itāo, Ookiskinóhumakāo, wapum, una meenisátik ka ké muchukimut pasoo.

22 Ākose Jesus peekiskwāo mena omisse itāo, Tapwāták Muneto.

23 Weya tapwā k' ititinawaw, Piko oweyuk kā itúk oma wutche, Ākut wé aya, mena ke ga wé issewāpinikowin wenepākoók; mena āka kā sakwāyimookwā oo' ták, maka kā tap-wātumookwā unehee kākwia ka itwāt kitta ékineyikee; kitta ayaw piko kākwia kā itwāt.

24 Āwuko óche k' ititinawāw, Piko kākwia kā nutowāyétumāk, ispe ayumehayāko, tapwātumook kitta ké ótinumāk, ākose ke ga ayan-awaw.

25 Mena mākwach neyepoweyāko kitta ayumehayāk, usānumakāk, keespin oweyuk nantow ket isse nayātawāyimawaw : k' Ótawewaw neesta kéche kesikoók ka ayat kitta ké usānumatāk ke wunetotumoowinewawa.

26 Maka keespin āka usānumakāyāko, numoweya neesta k' Ótawewaw kéche kesikoók ka ayat kitta usānum ke wunetotumoowinewawa.

27 ¶ Ākose mena pā itoótāwuk Jerusalemik : ākose mākwach ā pimoótāt peéche kéche ayumehāwekumikoók, pā natik kéche ayumehāweke-

mawa, mena oomussináhikāwa, ussitche kāsāyineékútumeyit.

28 Mena omisse itik, Kāko tipāyéčekāwin wáche totumun ohoo kākvia ? mena owāna ká meeyisk oma tipāyéčekāwin kitta totumun ohoo kākvia ?

29 Ākose Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Neesta ke ga kukwāchimitinawaw pāuk kukwāchétoowin, ākose wétumowik, ākose ke ga wétumatinawaw kāko tipāyéčekāwin wáche totuman ohoo kākvia.

30 Oo seekahátakāwin John, kéche kesikoók na óchemukuneyew, ápo na ayiseyineék óche ? wétumowik.

31 Ākose āyumehitoowuk, omisse ā itwātchik, Keespin itwāyúko, Kéche kesikoók óche ; kitta itwāo, Tanākā maka āka wáche ké tapwátowāk ?

32 Maka keespin itwāyúko, Ayiseyineék óche ; koostāwuk ayiseyinewa ; weya kákeyow ayiseyineewuk ā ké itukimatchik Johna, ā ookiskewāhikāweyit tapwā.

33 Ākose peekiskwāwuk mena omisse itāwak Jesusa, Numoweya ne ké wétānan. Ākose Jesus peekiskwāo mena itāo, Neesta numoweya ke ga wétumatinawaw kāko tipāyéčekāwin óche wáche totuman ohoo kākvia.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XII.

ĀKOSE mache ayumehāo ā uspahakāmoot.

Pāuk una napāo kistekatum meenisátiko-kistekān, mena waska mānekatum, mena moonāhum itta meenisapoë kā ussoowutāyik, mena ooyuskitaw ussowapewekumik, mena owehāo ookistekāwe nap wa, ākose itoótāo wāyow isse.

2 Ākose ispe wāchéchepuyeyik issitissāwāo utooskāyakuna kitta natayit ookistekāwe napāwa, kitta ké meeyikoot meenisa ookistekāwe napāwa meenisátiko-kistekānik óche.

3 Ākose oteétināwuk, mena pusustāwāwuk, mena sipwātissāwāwuk pisisik.

4 Ākose mena isitissāhumowāo kotuka utookāyakuna; ākose āwukwune pimwussināhāwuk, mena miswakunékatawuk oo' stikwaneyeék, mena sipwātissāwāwuk ā nunāpāwenakooseyit.

5 Ākose mena isitissāwāo kotuka; ākose āwukwune nippāhāwuk, mena méchāt kotuka; ā pusustāwatchik ateét, mena ateét ā nippāhatchik.

6 Ā ayawat kāyapitch maka pāuk oo' koosisa, ayewak ā sakehat, āwukwune ussitche iskwayānik isitissāhumowāo, omisse ā itwāt, Kitta koosikwāyimāwuk ne' koosisa.

7 Maka unekee ookistekāwe napāwuk omisse ititoowuk, Āwuko owa kā aniskā tipāyétúk; ākwa, máte nippāhatan, ākose ke ga tipāyétānow.

8 Ākose otināwuk, mena nippāhāwuk, mena wuyoweewāpināwuk meenisátiko-kistekānik óche.

9 Kākwan maka una ka tipāyétuk meenis-
átiko-kistekan kā totúk? kitta pāche nissew-
unachehāo ookistekāwe napāwa, ākose kotuka
kitta meeyāo meenisátiko-kistekan.

10 Mena numma na k' óche ayumétanawaw
oma kéche mussināhikāwin; Unehee ussineeā
oowaskahikāwuk ka ké atowāyimatchik āwuko
kistāyaw kékāyāk:

11 Āwuko oma ka Tipāyéchekāt oot ito-
tumoowin, mena mamuskatāyétakwun ke' eske-
sikoonāk?

12 Ākose nutoonumwuk kitta otinatchik,
maka koostāwuk ayiseyinewa: chikāma kiskā-
yétumwuk weyawaw ā ké uspahakāmoototak-
ootchik: ākose nukutāwuk, mena sipwātāwuk.

13 ¶ Ākose isitissáhumowāwuk ateét Pha-
riseewa mena Herodiana, kitta nukwatatchik
oot ayumewineyeék.

14 Ākose ispe tākooseékik, omisse itāwuk,
Ookiskinóhumakāo, ne kiskāyétānan ā tap-
wāyun, mena numoweya oweyuk ke nunéchees-
towaw: chikāma numoweya ke pisiskāyétān
āsse ayatchik ayiseyinewuk, maka ke kiskinó-
humakan oot itatissewin Muneto tapwāwinik:
Kwiuskwun na kitta meeyeét sooneyawa Cæsar,
ápo na numma?

15 Ne ga mākinan na, ápo na numma ne
ga mākinan? Maka weya, ā kiskāyétumwat
oo kukayāyissewineyew, omisse itāo, Tanākā
wáche kootāyimeyāk? pātoowik sooneyawap-
iskoos, kitta ké wapumuk.

16 Ākose pāsewāwuk. Ākose omisse itāo, Owāna oma oot issenakoosewin mena mussin-āhikāwin ? Ākose omisse itāwuk, Cæsar.

17 Ākose Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Meeyeék Cæsar unehee kākwia ka ootayanit Cæsar, mena Muneto unehee kākwia ka ootayanit Muneto. Ākose mamuskatāwuk.

18 ¶ Ākose peā natikoot Sadduceewa, numma tukwan wuniskawin ka itwāтчik ; ākose kukwāchimāwuk, omisse ā itwāтчik,

19 Ookiskinōhumakāo, Moses ne ké mus-sināhumakoonan, Keespin oweyuk oo' chewama nippeyitchē, mena nukutayitchē w'eweyewa otanāk, mena āka nukutayitchē owasisa, oo' chewama kitta otinayit we'wa, ākose kitta nēta-wekētumowat owasisa oo' chewama.

20 Oot étātawaw maka tāpukoóp ā ooche-wamētootchik : ākose una nistum otināo isk-wāwa, ākose ā nippit numma wawach nukutāo owasisa.

21 Ākose utte uskoóч otināo unehee isk-wāwa, mena nippew, ākose neesta numma wawach nukutāo owasisa : ākose utte uskoóч ākose kāyapitch.

22 Ākose tāpukoóp ka itussitchik ké ayawā-wuk, mena numma wawach owasisa ké nukutā-wuk : mawutche iskwayaník maka una iskwāo nippew neesta.

23 Wuniskawiník maka, ispe wuniskatwawe, owāna kā we' wit ka itussitchik ? weyaāsse tāpukoópwāsitchik ā ké wewitchik.

24 Ākose Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Numma na maka ke putahānawaw, chik-āma āka ā kiskāyētumāk kéche mussināhikāwina, āpo Muneto oo soókatissewin ?

25 Weya ispe wuniskatwawe nipoowinik óche, numoweya kéche wekétoowuk, āpo kéche wekétāhitoowuk ; maka nuspitowāwuk kéche utooskāyakuna kéche kesikoók ka ayayit.

26 Maka weya oonippewuk, kitta wuniskat-chik : numma na k' óche ayumétanawaw oo mussināhikāwinik Moses, tanse piskoókopāk Munetoowa ká isse ayumehikoot, omisse ā itwāyit, Neyā oo Munetooma Abraham, mena oo Munetooma Isaac, mena oo Munetooma Jacob ?

27 Numoweya Munetoskowāo oonippewa, maka Munetoskowāo ka pimatisseyit : āwuk' óche maka naspitch ke putahānawaw.

28 ¶ Ākose pāuk oomussināhikāo pā itoótāo, mena ā ké pātowat ā ayumehitooyit, mena ā nissetótúk metoone ā ké nuskwāwusehayit, kukwāchimāo, Tananima mawutche nistum ooyussoowāwin ka ítúteékee ?

29 Ākose Jesus omisse isse nuskwāwusehāo, Mawutche nistum ooyussoowāwina ka ítúteékee oma, Nutoóta, O Israel ; Ka Tipāyéhekāt ke Munetoomenow pāukoo ā Tipāyéhekāt :

30 Mena ke ga sakehaw ka Tipāyéhekāt ke Munetoom missewā ke' tã óche, mena missewā ket áchák óche, mena missewā ke mitoonāyéhekun óche, mena missewā ke

muskowisseewin óche : āwuk' oma nistum ooyussoowāwin.

31 Ākose uskoóch ākose kāyapitch, oma ote, Ke ga sakehaw keeche ayiseyinew moyam ka isse sakehissooyun. Numma tukwun ooyussoowāwin owusimā ā itāyétakwúk ispeéch ohoo.

32 Ākose oomussināhikāo omisse itāo, Tapwā, Ookiskinóhumakāo, ke ké itwan tapwāwin : weya ā état pāuk Muneto ; mena numma oweyuk étaw piko weya :

33 Mena kitta sakeheét missewā me tā óche, mena missewā nissetótumoowin óche, mena missewā áchák óche, mena missewā muskowitzseewin óche, mena kitta sakehat weeche ayiseyinewa moyam ka isse sakehissoot, owusimā itāyétakwun ispeéch kákeyow missewā muchoostāhumakāwina mena tipetotumakāwina.

34 Ākose ispe Jesus weápútúk ā kukāta-wāyétumoowe itwāyit, omisse itāo, Numoweya wāyow ket ayan Muneto oot otānowík óche. Ākose numma oweya uskoóch āwuko ké kukwāchímic nantow kukwāchétoowin.

35 ¶ Ākose Jesus peekiskwāo mena omisse itwāo, mākwach ā kiskinóhumakāt peéche kéche ayumehāwekumikoók, Tanākā oomussināhikāwuk wāche itwāchik Christ David oo' koosisa ?

36 Chikāma David weya káchewak ké itwāo ka Kunatisseyit Áchákāwa óche, Ka Tipāyéchekāt ké itāo ne Tipāyéchekāma, Uppe keya ne kéche-niskík, eyekoók kā issehukik ke pukwachekunuk kitta ootuspisitāsimooyun.

37 David maka weya kâchewak ka Tipā-yêchekât itāo ; tantā maka wâche ookoosisit ? Ākose ookitimakissewa pātak keke mumātak-oosewin.

38 ¶ Ākose omisse itāo oo kukāskimawusoo-winik, Uswāyimeékook oomussināhikāwuk, ka sakétatchik kitta pupamoótatchik ā kekeskúkik ā kistāyétakwineyikee ayoowinisa, mena ka sakétatchik utumiskatoowina utátoowinik,

39 Mena kéche uppewina ayumehāwekumik-oók, mena ā mawutche ispuyikee piskétche waskahikuna wékótoowinik :

40 Ka nissewunachétatchik oonuputāpewa oo waskahikuneyewa, mena ā wé wuyāsehe-wātchik kinwátawuk oot ayumehawinewawa : okoo kitta ótinumwuk mistahā owusimā nissew-unachehoowin.

41 ¶ Ākose Jesus uppew tipiskooch itta ka otinimeét sooneyawa, mena wapumāo ayiseyinewa āsse peéchewāpinayit sooneyawa peéche itta ka otinimeét sooneyawa : mena méchāt ā wāyootissitchik mistahā peéchewā-pināwuk.

42 Ākose pā itoótāo pāuk ā kitimakissit oonuputāpew, mena peéchewāpināo nesoo mawutche upistche sooneyawapiskoosa, pāuk upistche sooneyawapiskoos ka ispuyitchik.

43 Ākose nutoomāo oo kiskinóhumowakuna, mena omisse itāo, Tapwā k' ititinawaw, Owa kitimake oonuputāpew mistahā nowutch ké peéchewāpināo, ispeéch kákeyow unekee ka ké

peéchwāpinikāchik, sooneyawa itta ka otinimeét:

44 Chikāma kákeyow ké peéchwāpinikāwuk oo wāyootissewinewāk óche ; maka weya oo kweetumawinik óche ké peéchwāpinum kákeyow ka ké ayat, kákeyow ote ka ké ayat kitta óche pimatissit.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XIII.

AKOSE ā utte wuyoweet kéche ayumehāwekumikoók óche, pāuk oo kiskinóhumowakuna omisse itik, Ookiskinóhumakāo, cheest wapūta toowe ussineeyuk mena toowe waskahikāwina āyakee ota !

2 Akose Jesus peekiskwāo mena omisse itāo, Ke wapūtān na ohoo kéche waskahikāwina ? numoweya kitta nukutaw pāuk ussinee túkoóch kotuka, āka kitta neéche wāpineét.

3 ¶ Akose mākwach ā uppit túkoóch wutcheék Oliveik tipiskooch kéche ayumehāwekumik, Petera mena Jamesa mena Johna ussiche Andrewa kukwāchimik ā pāukootchik,

4 Wétumowinan, tanspe ohoo kākwiā kā oochéhepuyikee ? mena tanse kā issenakwúk ispe kákeyow ohoo kākwiā tipepuyikwawe ?

5 Akose Jesus ā nuskwāwusehat omisse mache itwāo, Pāūtuk āka oweyuk kitta wuyāsehikooyāk :

6 Weya méchāt kitta pā itoótāwuk ne wéyoowinik isse, omisse kitta itwāchik, Neya Christ ; mena méchāt kitta wuyāsehāwuk.

7 Mena ispe pātumāko nutoopuyewina mena ā atochekatakee nutoopuyewina, ākaweya keyawaw mikooskatāyētumook: weya ākotoowe kākwia óchetow kitta ékeékee; maka iskwanik numma āskwa kitta occhéchepuyew.

8 Weya ā pāukoskanāmukissitchik ayiseyinewuk kitta nutoopuyeestowāwuk petooseskanāmuk ayiseyinewa, mena otānow petoose otānoweyew: mena kitta kékeékwun nunatoók itta, mena kitta étukwunwa kowúkutāwina mena ayimissewina: āwukwunee ohoo ā machepuyikee kukwatukāyimoowina.

9 Maka nakutowāyimisook: chikāma ke ga pukitinikoowawuk ooyussoowāwinik isse; mena pēéche ayumehāwekumikoók ke ga pustāhookowinawaw: mena ke ga pāseekowinawaw oot astumewinewāk ooyussoowāwuk mena kéche ookemawuk neya óche, āwukwāyew kitta misimikootchik.

10 Mena meyo achimoowin nekan kitta wētumowawuk ā túto skanāmukissitchik ayiseyinewuk.

11 Maka ātoótahikooyāk wawe, mena pākitinikooyāk wawe, ākaweya neyak mamitooñāyētumook tanse kā itwāyāk, āpo kwyachétak tanse kā itwāyāk: maka piko kākwi kā meeyikoweyāk āwuko tipāhikun, āwuko peekiskwāk: chikāma numoweya keyawaw ka ayumeyāk, maka ka Kunatissit Áchák.

12 Wāchewameék kitta pukitussoowatāo oo' chewama nippoowinik isse, mena ótawemaw

oo' koosisa; mena owasisuk kitta pusikoostow-
 āwuk oo' nekehikoowawa, mena kitta itus-
 soowatāwuk kitta nippāhimeét.

13 Mena kákeyow ayiseyinew ke ga puk-
 watikoowaw ne wéyoowin óche : maka una kā
 ayat iskwayach isko, āwuko kā pimacheheét.

14 Maka ispe wapútumāko unima muche
 kākwi nissewunachehoowinik isse, ka ayim-
 ootúk Daniel okiskewāhikāo, ā nepowemukúk
 itta āka kitta ké ayamukunopun, (una ka
 ayuméhekāt keyam kitta nissetótum,) ākose
 keyam unekee Judeaík kā ayatchik wutcheék
 kitta itamoowuk :

15 Mena una ka ayat túkoóch waskahikuník
 akaweya kitta neétukooseew waskahikuník isse,
 āpo ākaweya kitta peétokwāo ākota, kitta
 otinúk nantow kākwi we'keék óche :

16 Mena una ka ayat peéche kistekaník
 ākaweya kawe kitta kewāo kitta otinúk oot
 ukoohon.

17 Maka kitta mayeayawuk unekee kā ke-
 keskowatchik owasisa, mena unekee kā noóya-
 wusootchik āwukwunee kesikawa !

18 Mena ayumehak ke tupusewinewaw āka
 ā pipoók kitta ayak.

19 Chikāma āwukwunee kesikawa kitta
 étukwun ayimissewin, toowa āka wékach ā ké
 étukwúk mitchimach nistum ā uskeewúk óche
 Muneto ka ké osétat peyis unoóch isko, mena
 numoweya kitta étukwun.

20 Mena keespin āka ka Tipāyéhekāt ké

chukowasisétat āwukwunee kesikawa, num-
oweya oweyuk kitta ké pimacheháty: maka
nowusoonakunuk óche, ka ké nowusoonat, ké
chukowasisétaw āwukwunee kesikawa.

21 Mena keespin oweyuk omisse itikooyāko,
Cheest, oweeta Christ; ápo, cheest, unitta
ayaw; ākaweya tapwáták:

22 Chikāma nuspach Christuk mena nus-
pach okiskewāhikāwuk kitta pussikoowuk, me-
na kitta wapúteyewāwuk kiskāhikuna mena
mamuskatumoowina, kitta kukwācheeshewāt-
chik, keespin ké kuskétatwawe, ápo nowusoon-
akuna.

23 Maka nakutowāyétumook keyawaw:
cheest, ke ké wétumatinawaw kákeyow kākwia
neyakuna.

24 ¶ Maka āwukwunee kesikawa, ké maya-
wepuyikee āwuko ayimissewin, pesim kitta
wunetipiskissew, mena tipiskawe pesim num-
oweya kitta mākew oo wastām,

25 Mena utchúkoosuk kéche kesikoók ka
ayatchik kitta púkissinwuk, mena soókatisse-
wina ka ayakee kéche kesikoók kitta nunume-
puyewa.

26 Ākose ākota kā wapumatchik napāwe-
Kooisana ā pā itoótāyit wuskoók keke kéche
soókatissewin mena kistāyétakoosewin.

27 Ākose ākota kā isitissáwat oo kéche
utooskāyakuna ākose kitta mawusukoonāo oo
nowusoonakuna nāoo yootinoók óche, ā mawut-
che kesipak uske óche peyis ā mawutche
kesipak kéche kesik isko.

28 Ākwa kukwā kiskāyētumook uspahak-āmoowin meenisātikoók óche ; Ispe mākwach kāyapitch oo wutikwunim ā nāsoowuneyik, mena nātawekétatche neepeä, ke kiskāyētānawaw nepin kissewak ā ayamukúk :

29 Ākose keyawaw moyam isse, ispe wap-ūtumāko ohoo kākwia oochéhepuyikwawe, kiskāyētumook kissewak ā ayamukúk, āpo iskwātāmik.

30 Tapwā k' ititinawaw, okoo aniskā ka nētawekebito k' ayiseyinewuk numoweya kitta mayawepuyewuk, eyekoók kákeyow ohoo kākwia kā tocheckatākee.

31 Kéche kesik mena uske kitta mayawepuyew : maka net ayumewina numoweya kitta mayawepuyinwa.

32 Maka āwuko kesikaw mena āwuko tipāhikun numma oweyuk kiskāyētum, numma, numoweya āpo kéche utooskāyakunuk kéche kesikoók ka ayatchik, āpo Wākoosiseék, piko Ótawemaw.

33 Pāūtuk keyawaw, ussowapik mena ayumehak : chikāma numoweya ke kiskāyētānawaw ispe kā oochéhepuyik.

34 Chikāma napāwe-Koosisan nuspitowāo napāwa wāyow ā itoótāyit, ka nukutúk oo waskahikun, mena ka ké ooyussoowatat oot utooskāyakuna, mena túto napāwa oot utooskāwin-eyew, mena ka ké itussoowatat ookunowiskwātawāwa kitta ussowapeyit.

35 Ussowapik maka : chikāma numoweya ke

kiskāyētānawaw ispe tāpāyētúk waskahikun kā tukooseék, ā otakoosineyik, ápo ā apēta tipiskayik, ápo mākwach napā pakahákwan ā kitoot, ápo ā kākesāpayayik :

36 Kātútowā tukooseéke āka kitta miskakooyāk ā nipawāk.

37 Mena unima ka ititukook net itawuk kákeyow, Ussowapik.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XIV.

KÁnesoo kesikak étukwun wékótoowin passover, ka itumeék, mena āka ka oópiseék ayúkonaw: ākose kéche ayumehāwekemawuk mena oomussináhikāwuk nutoonumwuk tanse kitta ké isse kemooch wuyāse otinatchik, ākose kitta nipáhatchik.

2 Maka omisse itwāwuk, Numoweya ā wékótoowe kesikak, āka ayiseyinewuk kitta nayātawāyētúik.

3 ¶ Akose ā ayat Bethanyik peéche we'keék Simon ka peekoopuyewe itaspināt, mākwach ā uppit ā mechesoot, pā itoótāo iskwāo ā ayat tumuskoowin ussineewutík spikenardík óche naspitch ā ákwukétāyik ; ākose paskinum unima ussineewut, mena seekinumwāo oo' stikwaneyéek.

4 Mena ateét numoweya meywāyētumwuk peéche oo mitoonāyéchekunewák, mena omisse itwāwuk, Tanākā oma wáche māstinumeék oma tumuskoowin ?

5 Chikāma kitta ké utawakanewunopun owusimā nistoo metatúto metunow sooneyawapiskwuk óche, mena kitta ké meeyátyuk ookitimakissewuk. Ākose nayátawe itāwuk.

6 Ākose Jesus omisse itwāo, Āka toták ; tanākā wáche mikooskachehák ? ne ké totās-tumak meyo utooskāwin.

7 Chikāma mosuk ke wechāwawawuk ookitimakissewuk, mena piko tútwaw kā itāyétumák ke ga ké meyototowawawuk ; maka neya num-oweya mosuk ke wechātinawaw.

8 Ké totum ā isse kuskétat : pā itoótāo neyaku kitta toominúk ne' yow kitta náhinikowewuk.

9 Tapwā k' ititinawaw, Piko ittā oma meyo achimoowin kā wétumeék missewā uskeék, oma ussitche ka ké totúk kitta atochekatāo kitta kiskissetotát.

10 ¶ Ākose Judas Iscariot, pāuk metatút nesoosap óche, natāo kéche ayumehāwekemawa, ā wé utamat we'yoweyew.

11 Ākose ispe peyátúkik, mumátakoòsewuk, ākose usootumwuk kitta meeyatchik sooneyawa. Ākose nutoonum tanse kitta ké isse náhepuyeyik kitta utawakāt.

12 ¶ Ākose nistum kesikaw āka oópissinoowe ayúkonaw, ispe nāppátatchik passover, oo kiskinóhumowakuna omisse itík, Tantā ātāyétumun kitta nutowe kwyachétayák kitta ké mecheyun passover ?

13 Ākose siswātissāwāo nesoo oo kiskinó-

humowakuna, mena omisse itāo, Itoótāk kéche waskahikuneskák, ákose ke ga nukiskakoowaw pāuk napāo ā pimoótutat kwapekakun ā saku-kināyik nippe óche: pimitissáhoók.

14 Mena piko itta kā peétokwāt, omisse iteék ka tipāyétúk waskahikun, Ookiskinóhumakāo omisse itwāo, Tanewā mantāwekumik, itta kā mecheyan passover ussitche ne kiskinóhumowakunuk ?

15 Ákose ke ga wapúteyikoowaw ā misayik piskeétche waskahikun ispimík ā ayayik ā kwyatuneyik : ákota kwyachétak keyanow óche.

16 Ákose oo kiskinóhumowakuna sipwátāyewa, mena pā itoótāyewa kéche waskahikuneskák mena miskumwuk ā ké isse itikootchik : ákose kwyachétawuk passover.

17 Ákose ā ootakoosineyik pā tukoosin ussitche metatút nesoosap.

18 Mena mākwach ā uppitchik mena ā mechesootchik, Jesus omisse itwāo, Tapwā k' ititinawaw, Pāuk oma keyawaw ka weche mechesoomeyāk kitta utawakāo ne' yow.

19 Ákose utte mache numma nāyétumwuk, mena omisse isse mache itāwuk pāpāuk, Neyā na ? mena kotuk omisse itwāo, Neyā na ?

20 Ákose nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Pāuk metatút nesoosap óche, una ka weche isseniskāmit ooyakuník.

21 Napāwe-Koosisan atesoweya tapwā itoótāo, ā ké isse itussináhoót : maka maye ayaw

una napāo napāwe-Koosisan ka óche utawakák! owusimā kitta ké meywasinēyepun una napāo óche keespin āka wékach ké nēta-weképun.

22 ¶ Ākose mākwach ā mechesootchik, Jesus otināo ayúkonawa, ākose meywukimāo, mena púkwanāo, mena meeyāo, mena omisse itwāo, Otineék, mooweék: āwuko oma ne' yow.

23 Ākose otinum miníkwakun, ākose ká mākit nunaskoomoowina, meeyāo: ākose ká-keyow ké miníkwāwuk ākota óche.

24 Ākose omisse itāo, Āwuko oma ne'mík ooske issétwawiník, ka seekáhikatak méchāt óche.

25 Tapwā k' ititinawaw, Numoweya owusimā ne ga miníkwatumwan oo meenisima meenisátik, peyis unima kesikaw kā ooske miníkwāyan oot otānowiník Muneto.

26 ¶ Ākose ká nikumootchik pāuk nikumoon, itoótāwuk wutcheék Oliveík.

27 Ākose Jesus omisse itāo, Kákeyow keyawaw ke ga nayátawāyētānawaw chikāma neya óche unoóch ka tipiskak: chikāma omisse itussináhikataō, ne ga ootamāwaw ookunowemayutchíkwāo, ākose mayutchíkwuk kitta nunanis ayawuk.

28 Maka ké wuniskayane, ke ga nekanoótatinawaw Galileeík isse.

29 Maka Peter omisse itāo, Keyam ata kákeyow nayátawāyētúkwawe, ayewák neya numoweya.

30 Ākose Jesus omisse itāo, Tapwā k' ititin, Oma ka kesikak, oma ote ka tipiskak ā moyā napāpakabākwan kitoot neswaw, nistwaw ke ga anwātowin.

31 Maka owusimā peekiskwāo ā wé tapwāt, Keespin ata weche nippeemitane, numma wawach ke ga anwātatin. Ākose isse nees-tawaw kákeyow ātwāchik.

32 ¶ Ākose oteétumwuk itta Gethsemane ā issenikatāyik: ākose omisse itāo oo kiskinō-humowakuna, Uppik keyawaw ota, ā āskwa ayumehayan.

33 Ākose wechāwāo Petera mena Jamesa ussitche Johna, mena mache naspitch mikooskatāyétum, mena mache koosikwamúchehoo;

34 Ākose omisse itāo, Net áchák naspitch kukwatukamúchehoo nippoowiník isse: ota ayak keyawaw, mena ussowapik.

35 Ākose utte yúkoótāo upisees, mena púk-issin uskeék, mena ayumehaw, keespin kā ké ékineyikwā, tipáhikun kitta ké muyaskakoot.

36 Ākose omisse itwāo, Abba, N' ótawe, kákeyow kákwia ke kuskétan keya; ákutānumowin oma miníkwakun: áyewák maka numoweya neya ā itāyétuman, maka keya ā itāyétumun.

37 Ākose pā itoótāo, mena miskowāo ā nip-ayit, ākose omisse itāo Petera, Simon, ke nipan che? numma wawach na pāuk tipáhikun ke ké ussowapin?

38 Ussowapik mena ayumehak, āka kitta

itoótāyāk kootāyétowinik. Āchák tapwā
kwyachissew, maka meyas nāsoowun.

39 Ākose mena sipwātāo, mena ayumehaw, mena ayumew kāyapitch āwukwunee ayumewina.

40 Ākose ispe keyewāt, miskowāo ā nipayit mena, (weya oo' skesikoowawa ā koosikwuneyikee,) mena numoweya kiskāyétumwuk tanse kitta isse nuskwāwusehatchik.

41 Ākose pā itoótāo ākwa nistwaw, mena omisse itāo, Ākwa nipak, mena otinumook ket aywāpewinewaw : ākooyekoók, tipāhikun oochéchepeuyew ; matika, napāwe - Koosisan utawakanewun oo' cheécheewák isse oomuchat-issewuk.

42 Wuniskak, sipwātātan ; cheest, una ka utawakāt ne' yow kissewak ayaw.

43 ¶ Ākose sāmak, mākwach kāyapitch ā ayumit, pā itoótāo Judas, pāuk metatūt nesoosap óche, mena ā wechākoot ookistukāwe ayiseyinewa semakuníkoomana mena pukumakuna ā kekeeyit, kéche ayumehāwekemawa mena oomussināhikāwa ussitche kāsāyineékútumeyit óche.

44 Mena una ka ké utawakāwat we'yoweyew oo ké meeyāty kiskāhikun, omisse ā itwāt, Piko una ká ochāmuk, āwuko una ; āwuko otineék, mena sipwātaheék pāūtuk.

45 Ākose sāmak tākooseék, kwiuskoonak utte natāo, mena omisse itwāo, Ookemaw, ookemaw ; ākose ochāmāo.

46 Ākose oteétināwuk, mena otināwuk.

47 Ākose pāuk unekee ka nepowitchik ākota oochipitum semakuníkooman, mena oot-amāwāo oot utooskāyakuneyewa kéche ayumehāwekemawa, mena munewāpāhumwāo oó' towukuyew.

48 Ākose Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Tapiskooch che kimootisk ā pā nataċ, semakuníkoomana mena pukumakuna ka kekeyāk kitta otineyāk?

49 Ke ké wechātinawaw túto kesikaw peéche kéche ayumehāwekumikoók ā kisk-inóhumakāyan, mena numoweya ke ké otininawaw: maka kéche mussināhikāwina kitta tipepuyewa.

50 Ākose kákeyow nukutāwuk, mena tup-usewuk.

51 Ākose pimitissáhook pāuk ooskenekewa, ā ukwunāhooyit wapiske pupukewuyan moosāweyoweéċ; ākose ooskenekewuk oteétināwuk:

52 Ākose nukutum wapiske pupukewuyan, mena tupusehāo moosāskut.

53 ¶ Ākose itoótahāwuk Jesusa itta matutche kéche ayumehāwekemawa ā ayayit: ākose ākota ā wechākoot kákeyow kéche ayumehāwekemawa mena kāsāyineékútumeyit ussitche oomussināhikāwa.

54 Ākose Peter wáyow isse pimitissāwāo, āpo kéche ayumehāwekemawa w'ekeyeéċ isse: ākose weetuppimāo utooskāyakuna, mena ow-usoo iskootāk.

55 Ākose kéche ayumehāwekemawuk mena kákeyow ooyussoowāwin nutoonumwuk ittakitta óche misimatchik Jesusa kitta nippáhatchik; ākose numma wawach miskumwuk.

56 Chikāma méchāt nuspach isse misékāmoowuk, maka oo misékāmoowinewaw numoweya tapiskooch ké isse náhepuyeyew.

57 Ākose ateét pussikoowuk, mena nuspach isse misimāwuk, omisse ā itwāitchik,

58 Ne ké pātowanā ā itwāt, Ne ga nise-wunachétan oma kéche ayumehāwekumik ka oséchikatak me'cheécheeā óche, ākose nistwaw kesikakee ne ga ooyusketan kotuk numoweya me'cheécheeā óche.

59 Maka neestawaw oo misékāmoowinewaw numoweya tapiskooch ké isse náhepuyeyew.

60 Ākose mawutche kéche ayumehāwekemaw nepowew tātawitch, ākose kukwāchimāo Jesusa, omisse ā itwāt, Numma wawach na ke nuskwāwusétwan? kākwan oma okoo ka wé óche misimiskik?

61 Maka numoweya kitoo, mena numma wawach nantow itwāo. Mena mawutche kéche ayumehāwekemawa kukwāchidik, mena omisse itik, Keya che una Christ, oo' Koosisa Sāwā-yétakosit?

62 Ākose Jesus omisse itwāo, Neyā āwuko: mena ke ga wapumawaw napāwe-Koosisan ā uppit soókatissewin oo kéche-niskik, mena ā pā itoótāt wuskoók kesikoók.

63 Ākose mawutche kéche ayumehāweke-

maw peekoopitum oot ayoowinisa, mena omisse itwāo, Kākwan owusimā misékāmoowina nāt-owāyētumúk ?

64 Ke ké pātānawaw pastamoowin : tanse keyawaw ātāyētumāk ? Ākose kākewaw itusooawatāwuk kitta nippāhimeét.

65 Ākose ateét mache seékwatāwuk, mena ā ukwunákwāwatchik, mena ā ootamāwatchik, mena omisse ā itatchik, Kiskewāhikā : ākose utooskāyakunuk ootamāwāwuk oot ayukusk-echeéchanewawa óche.

66 ¶ Ākose mākwach Petera neéche ā ayat kéche waskahikuník, pā itoótāyewa pāuk mawutche kéche ayumehāwekemawa oot utooskāyakuniskwāmeyewa :

67 Ākose ispe weāpumat Petera ā owusoooyit, kunowapumāo, mena omisse itwāo, Mena keya ussitche ke ké wechāwaw Jesus Nazarethik ka ócheet.

68 Maka anwātum, omisse ā itwāt, Numoweya ne kiskāyētān, mena numoweya ne nissetótān tanse ātwāyun. Ākose wuyoweew ā piskéche ayayik isse ; ākose napāpakahākwana kitooyewa.

69 Ākose utooskāyakuniskwāwa mena wapumik, mena omisse mache itāyewa unehee ka nepoweyit ākota, Āwukwawa pāuk weyaway óche.

70 Ākose mena anwātum. Ākose mena ukunuk, unekee ka ké nepowitchik ākota omisse itāwuk mena Petera, Neyaman keya

pāuk weyawaw óche : chikāma ke Galilean-
ewin, mena ākose āteétakooseyun.

71 Maka mache weyúkwāo mena kéche
itwāo, omisse isse, Numoweya ne kiskāyimaw
owa napāo ka ayimomāk.

72 Ākose ākwa neeswaw napāpakahākwan
kitoo. Ākose Peter kunookiskissew unima
ayumewin Jesusa ka ké itikoot, Ā moyā kitoot
napāpakahākwan neeswaw, ke ga anwātowin
nistwaw. Ākose ispe meyamitoonāyétúk āwuko,
matoo.

PISKĒTUSSINĀHIKUN XV.

ĀKOSE sāmak ā kākesāpayayik kéche ayum-
ehāwekemawuk mamowe ooyussoowāwuk us-
sitche kāsāyineékútumeyit mena oomussinā-
hikāwa ussitche missewā ooyussoowāwin, mena
túkoopitāwuk Jesusa, mena sipwātahāwuk, ākose
pukitinumowāwuk Pilatea.

2 Ākose Pilate kukwāchimāo, Keya che oo
Kéche Ookemamewawa Jewuk ? Ākose nusk-
wāwusehāo mena omisse itāo, Ket itwan mana
maka.

3 Ākose kéche ayumehāwekemawuk misim-
āwuk méchāt kākwia óche : maka numma
wawach nantow isse nuskwāwusétwaw.

4 Ākose Pilate mena kukwāchimāo, omisse
ā itwāt, Numma wawach che nantow ket isse
nuskwāwusétwan ? cheest tantúto kākwia wā
óche misimiskik.

5 Maka Jesus kāyapitch numma wawach nantow isse nuskwāwusétwaw ; ākose Pilate mamuskatum.

6 ¶ Unima maka wékoótoowinik oo wéke pukitinumowáty pāuk kipáwakuna, piko unehee ā nutowāyimayit.

7 Mena oot étáty pāuk Barabbas ā isseník-asoot, ā weche túkoopisoomat unehee ka ké wechāwikoot ā keesétatchik mikooskacheayawin, ā ké nippátakāyit mikooskacheayawinik.

8 Ākose ookistukāwe ayíeyinewuk soóke ā tāpwáitchik mache nutowāyimāwuk kitta totakootchik ā ké isse mosuk totakootchik.

9 Maka Pilate nuskwāwusehāo, omisse ā itwát, Ket itāyétānawaw che kitta pukitinum-atukook oo Kéche Ookemamewawa Jewuk ?

10 Chikāma ā kiskāyétúk kéche ayumehāwekemawa ā ké pukitinayit ótāyétowin óche.

11 Maka kéche ayumehāwékemawuk seék-iskowāwuk ayiseyinewa, nowutch kitta pukitinumakootchik Barabbasa.

12 Ākose mena Pilate nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Tanse ātāyétumāk kitta totowuk una oo Kéche Ookemamewawa Jewuk ka itāk ?

13 Ākose mena omisse isse tāpwāwuk, Cheestahaskwas.

14 Ākose Pilate omisse itāo, Tanākā, kāko muche kākwi ka totúk ? Ākose cwusimā nowutch soóke tāpwāwuk Cheestahaskwas.

15 Ākose maka Pilate, ā itāyētúk kitta náheyowāhat ayiseyinewa, pukitinumowāo Barabbasa, mena pukitināo Jesusa, ispe ká pusustāwat, kitta cheestahaskwatimeét.

16 ¶ Ākose semakunisuk itoótahāwuk ooyussoowāwekumikoók, Pretorium ā itumoót; ākose mamowe nutoomāwuk kákeyow ātusseyit semakunisa.

17 Ākose weyátahāwuk míkwākin óche, mena upékatumwuk kéche ookemawe ustotin missekaweminukuseä óche, ākose ustawāwuk oo' stikwaneyeék,

18 Mena mache utumiskowāwuk, omisse, Wacheyā, ka Kéche Tipāyimutchik Jewuk!

19 Mena ootamāwāwuk oo' stikwaneyeék ustakunuskoose óche, mena ké seékwatāwuk, ākose ā namekāyitchik ā putuppeestowatchik.

20 Ākose ká mātowakatatchik, otinumwāwuk míkwākin, ākose poostiskumoteyāwuk oot ayoowiniseyewa, mena wuyowétahāwuk kitta cheestahaskwatatchik.

21 Ākose sakoochimāwuk pāuk Simona ā Cyrenianeweyit, ā pimoótāyit ākota, uskeék ā ótótāyit, oó' tawewawa Alexander mena Rufus, kitta oonikatumeyit oo pimitaskwāhikuneyew.

22 Ākose pāsewāwuk Golgothaik isse, āwukwane, ā itwāk, Itta oostikwanekunekākun ā ayak.

23 Ākose mceyāwuk kitta miníkwāyit soominapōe ā keyikowinekatāyik myrrh: maka numoweya ké otinum.

24 ¶ Ākose ispe ká cheestahaskwatatchik, matinumatoowuk oot ayoowiniseyewa, ā koot-āyétúkik, kākwan túto napāo kā otinúk.

25 Mena nantow nistoo tipáhikun ispeéche kesikapun, ispe ā cheestahaskwatatchik.

26 Ākose mussináhikāwin itta ka ké óche misimeét ké mussináhikatāyew túkoóch, Oo Kéche Ookemamewawa Jewuk.

27 Mena ussitche cheestahaskwatāwuk nesoo ookimootiska ; pāuk oo kécheniskik, mena kotuk oo' numútinik.

28 Ākose kéche mussináhikāwin ké tipe-puyew, ka itwāmukúk, Mena ké ussitukimaw keyekow oomuchatissewa.

29 ¶ Ākose unekee ka pimoótāatchik 'akota nunatoókoomāwuk, ā nunamiskwāyitchik, mena omisse ā itwāatchik; Ah, keya ka nissewunach-étayun kéche ayumehāwekumik, mena ka osé-tayun ā nistoo kesikak,

30 Pimachehissoo, mena pā neétukoossee pimitaskwahikun'ik óche.

31 Neestawaw ussitche kéche ayumehāwekemawuk ā nunatoókoomatchik omisse ā ititootchik ussitche oomussináhikāwuk, Ké pimachebāo kotuka; weya káchewak numoweya ké pimachehissoo.

32 Māte Christ oo Kéche Ookemamewawa Israel ākwa kittā neétukoossee pimitaskwahikun'ik óche, kitta ké wapútumúk mena tapwátumúk. Mena unehee ka ké weche cheestahaskwateét kékamik.

33 ¶ Ākose ispe nikootwasik tipāhikun wāché-
chepuyik, ké kusketipiskaw missewā uskeék
peyis kāka metatút tipāhikun isko.

34 Ākose kāka metatút tipāhikun Jesus
tāpwāo ā kisseewāt, omisse ā itwāt, Eloi, Eloi,
lama sabachthani? āwukwane, ā itwāk, Ne
Munetoom, ne Munetoom, tanākā wāche ké
nukuseyun ?

35 Ākose ateét unekee ka nepowitchik ākota,
ispe peyātúkik, omisse itwāwuk, Cheest, tāp-
watāo Eliasa.

36 Ākose pāuk ispūtaw mena sakuskinahāo
yikāhipana seewékapoë óche, mena ustaw
ustakunuskooseék, mena meeyāo kitta minik-
wāyit, omisse ā itwāt, Āka totumook; máte
wapútútan keespin Eliasa kā pā neétinik-
ookwā.

37 Ākose Jesus tāpwāo ā kisseewāt, mena
sipwāchákwāo.

38 ¶ Ākose unima ka kipāhikakanewúk
kéche ayum hāwekumikoók nesoótāpuyew isp
imik óche neéche isse.

39 ¶ Ākose ispe una semakunisewekemaw,
ka nepowit tipiskooch weya, weápútúk ākose
ā isse tāpwāyit, mena ā sipwāchákwāyit,
omisse itwāo, Tapwā owa napāo ké Munetoowe-
Koosisanewew.

40 Oot ayátawaw ussitche iskwāwuk ā kun-
owapitchik wāyow óche: ākota neesta oot ayáty
Mary Magdalene, mena Mary 90' kaweya
James noótow ka ispeétisseet ussitche Joses,
mena Salome ;

41 (Weyawaw ussitche, ispe Galileeik ā ayayit, ka kē pimitissáwatchik, mena ka kē pumeestowatchik;) mena méchāt kotukuk isk-wāwuk ā kē pā wechāwatchik Jerusalemik isse.

42 ¶ Ākose ākwa ispe wātakoosik, chikāma mākwach muneeschekāwe kesikapun, āwukwane, unima kesikaw ā moyā ayumehāwe kesikak,

43 Joseph Arimatheaik ā ócheet ā kistāyé-takoosit ooyussoowāo, neesta ā pātāt Muneto oot otānowepin, pā itoótāo, mena soóketāhāwe peétokowāo Pilatea, mena nutotum we'yoweyew Jesusa.

44 Ākose Pilate mamuskatum keespin assi ká nippeyikwā: ākose nutoomāo semakunisewekemawa, kukwāchimāo keespin nowutch kinwās uspin ka kē nippeyit.

45 Ākose ispe kās kāyétúk semakunisewekemawa ā wétumakoot, meeyāo meyoweyew Josepha.

46 Ākose utawāo ā meywasiNEYIK wapiske pupukewuyanākin, mena neétināo, mena wāwākināo ākota wapiske pupukewuyanākinooók, mena áyāo peéche chepuyekumikoók ā kē wayapiskutahumoót kistapiskák óche, mena tétipināo ussineā ā isse isk wātāmewuneyik chepuyekumikooyew.

47 Ākose Mary Magdalene mena Mary oo' kaweya Joses wapútumwak itta ā kē áyimeét.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XVI.

ĀKOSE ispe ayumehāwe kesikaw ká muyawepuyik, Mary Magdalene, mena Mary oo' kaweya James, mena Salome, utawāwuk seewéke muskékeä, kitta ké pä itoótatchik mena kitta muskékewáwatchik.

2 Ākose naspitch ā kākesāpayayik nistum ā kesikayik āwuko ā ispuveyik, pä itoótāwuk chepuyekumikoók a wuniskayit peesimwa.

3 Ākose omisse ititoowuk, Owāna kā tétipinumatúk ussineä chepuyekumikoowe iskwátāmik óche ?

4 Ākose ispe ātapitchik, wapútumwuk ussineä ā ké oópmā isse tétipinimeét: weya naspitch ā ké missekiteyit.

5 Ākose ā peétokwāchik peéche chepuyekumikoók, wapumāwuk ooskeneekewa ā uppeyit kécheniskik itākā, ā weyātumeyit ā kinwayik wapiske weyáchekun ; ākose ké sākissewuk.

6 Ākose omisse itāo, Ākaweya sākissik : Ke nutoonowawaw Jesus Nazarethik ka ócheet ka ké cheestahaskwateét : ké wuniskaw ; numoweya ota ayaw : cheest itta ka ké áyatchik.

7 Maka kewāk, wétumowimāk oo kiskinóhumowakuna ussitche Peter ā nekanoótakooyāk Galiiceik isse : akota kā wapumāk, ka ké isse wétumakooyāk.

8 Ākose wuyoweewuk keyepe, mena oosimooowuk chepuyekumikoók óche ; weya ā ké nunumepuyitchik mena ā mamuskatúkik : me-

na numoweya nantow oweya itawuk; chikāma ké sākissewuk.

9 ¶ Ispe maka Jesus ká wuniskat weputch nistum ā kesikayik āwuko ā ispuzeyik, nistum kú oteétāo Mary Magdalenea, unehee tāpukoóp muche áchákwa ka ké wuyoweetissáhootat we'yoweyeék óche.

10 Ākose ké nutowe wétumowāo unehee ka ké wechākooyit, weya āka ā nāyētumeyit mena ā matooyit.

11 Ākose weyawaw, ispe peyátúkik ā pimatissēyit, mena ā ké wapumayit, numoweya tapwátumwuk.

12 ¶ Uskoóch āwuko oteétāo petoos isse ā neseyit weyawaw óche, mákwach ā pimoótāyit, mena kotuk uskeék ā itoótāyit.

13 Ākose nutowe wétumowāwuk kotuka : mena numoweya tapwátowāwuk āwukwunee.

14 ¶ Patima oteétāo metatút pāukoosap ka itusseyit mákwach ā uppeyit ā mechesooyit, ākose kitootāo oot anwátumoowineyew óche mena oo muskowetáhāwineyew óche, chikāma numoweya ké tapwátowāwuk unehee ka ké wapumikoot ká wuniskat.

15 Ākose omisse itāo, Itoóták missewā uskeék, mena wétumák meyo achimoowin ká-keyow ayiseyinew.

16 Una ká tapwátúk mena ká seekahátát kitta pimachehaw; maka una āka ká tapwátúk kitta nissewunachehaw.

17 Mena ohoo kiskáhikuna kitta pimitis-

sáhookwuk unekce ka tapwátúkik; Ne wé-
yoowinik kitta wuyoweewāpināwuk mu-
che áchákwa; kitta ayumewuk ooske metāyuneä
óche;

18 Kitta otināwuk kināpikwa; mena kees-
pin miníkwatúkwawe nantow nippoowe kākwi,
numoweya kitta ákoohikwuk; kitta samināwuk
ootákoosewa, ákose kitta meyo ayayewa.

19 ¶ Ákose maka, ka Tipāyéchékāyit ká
ayumehikootchik, ké otinaw kéche kesikoók
isse, mena ké uppew oo kécheniskík Mun-
eto.

20 Ákose ké sipwátāwuk, mena ké kukāsk-
miawusoowuk missewā ittā, ka Tipāyéchékāt
ā wecheütooskāmat, mena ā ayeéchétat ayum-
ewin mamuskache kākwia ā ussitchepuye-
yikee.

; chikāma

ut weputch
ik, nistum
e tāpukoóp
issáhoomat

unehee ka
yétumeyit

ik ā pim-
numoweya

oos isse ā
imoótāyit,

kotuka :
ukwunec.

koosap ka
chesooyit,
yew óche
; chikāma
ee ka ké

sewā usk-
owin ká-

eekehátāt
tapwátúk

pimitis-

